

P Y T H A G O R A S .

Apud F. Urfinum in numismate aereo.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΛΑΕΡΤΙΟΥ

Περὶ βίων, δογμάτων καὶ δόξασμάτων, τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ διδοκίμησάντων, βιβλίον ἢ τῶν 1.

DIOGENIS LAERTII

De Vitis, decretis, et sententiis eorum qui in Philosophia claruerunt,

LIBER OCTAVUS.

P Y T H A G O R A S .

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ.

Π Aëtius de Ionica philosophia quæ à Thalete Milesio initium accepit, ac de viris qui in ea memorabiles fuere. Age verò jam et de ea quæ Italica cognominata est, loqui pergamus. Ejus verò princeps fuit Pythagoras, Mnesarchi, annulorum sculptoris filius, ut Hermippus ait; sive, ut Aristoxenus tradit, Tyrrenus, ex una insularum, quas ejectis Tyrrenis Athenien-

Π εὶ δὲ τὴν ἰωνικὴν φιλοσοφίαν τὴν ἀπὸ Θαλοῦ, καὶ τοὺς ἐν ταύτῃ διαγενομένους ἀνδρας ἀξιολόγους διηγησώμεθα. Φέρει καὶ περὶ τῆς ἰταλικῆς διαλαβόμενος, ἧς ἤρξε ὁ Πυθαγόρας Μνησάρχου δακτυλιογλύφου, ὡς Φρῶν Ἐρμιπποῦς ἢ ὡς Ἀριστόξενος, Τυρρῶνος, ἀπὸ μιᾶς τῶν νήσων ἀς κατέσχον Ἀθηναῖοι Τυρρῶνος ἐκ-

Pythagoras ubi natus sit, valde incertum est. Malchus in ejus vita, Leuci verba ex quarto historiarum libro profert hæc. τὸν μὲν οὐκ πατρίδα, καὶ τὴν πόλιν, ἧς γενέσθαι πολλοὶ τὸν ἀδερμ τούτου συμβιβάζουσι, εἶ μὴ τυχόντις κατιδῶσι, μηδὲ διαφείτω σοι. λέγουσι μὲν γὰρ αὐτὸν εἶναι Σάμιον, εἰ δὲ Φιλίστιον, εἰ δὲ Μεταπολίτιον. Plutarchus in τῷ ἢ τῶν συγκρασιακῶν cap. 7. Tyrrenum fuisse tradidit, non quod ibi natus sit, quod & alios quosdam existimavisse scribit, sed quod in ea regione commoratus, atque instructus sit. quam tamen opinionem cap. sequenti 8. conatur refellere apud eundem Plutarchum Theon grammaticus. Aldob.

¹ Πυθαγόρας Μνησάρχου δακτυλιογλύφου] Apulejus Floridorum II. Profugit ex insula clanculo Pythagoras, patre Mnesarcho nuper amisso: quem comperior inter sellularios artifices genuinis sabbertimè suspenderit, laudem magis quam opem quassisse. II. Calaub.

Pythagoras, Mnesarchi filius, annulorum sculptor. Quod Mnesarchi filius fuerit Pythagoras, omnes fere scriptores consentiunt. Quod Mnesarchus annulo-

rum factor, nemo alius, præter Laërtium scribit; quem ego quidem legerim: ego mercatorem fuisse conjicio, ex libello quodam manuscripto, quem misit ad me Joannes Vincencius Pinellus, juvenis nobilissimus & doctissimus, cujus est inscriptio; Μάλχου, ἢ Βασιλείου, Πυθαγόρου βίος. in ejus libri initio ita scriptum est: περὶ δὲ τοῦ γένους τοῦ Μνησάρχου διαπεφώνηται. εἰ μὴ γὰρ Σάμιον αὐτὸν εἶναι φασί. Κλειόβου δὲ ἐν τῷ πύματι τὸν καλεῖσθαι. Σάμιον, ἐκ τῆς αἰτίας τῆς Σολῆς. συνόμιλος δὲ καταλαβόμενος τοῦ Σαμίους, προσπλαστικῶς τὸν Μνησάρχον κατ' ἐπιφάνειαν μετὰ τῆς αἰτίας καὶ ἀπὸ τῆς αἰτίας τῆς πόλεως. Aldob. & Ἐρμιπποῦς] Γράφεται Σάμιος post Ἐρμιπποῦς. ut videlicet hæc verba, ἧς φωνῆ Ἐρμιπποῦς, jungantur sequentibus perinde ac si scriptum esset, Σάμιος ὡς φωνῆ Ἐρμιπποῦς, ἢ Τυρρῶνος, ὡς φωνῆ Ἀριστόξενος. Henr. Steph.

² ὡς φωνῆ Ἐρμιπποῦς] Hunc ait Josephus in primo contra Apionem, omnium qui de Pythagora scripserunt (scripsisse autem multos) ἰστορημάτων fuisse: vitium, περὶ πάντων ἱστορίας ἐπιπέδου. II. Calaub.

βαλόντες. ἐνίοι δέ, ὅτι μὲν εἶναι Μαρμάκου τοῦ ἰππασίου, τοῦ Εὐθύφρονος, τοῦ Κλεωνύμου, Φυλάδος ἐκ Φλουδίων. οἰκῆν δὲ ἐν Σάμῳ τὸν Μαρμάκον, ὅθεν Σάμιον τὸν Πυθαγόραν λέγουσιν ἔσθαι. συστήναι δὲ εἰς Λέσβον ἐλθόντα Φερεκύδην, ὑπὸ Ζωίλου τοῦ θεοῦ. καὶ τρία ποτήρια κατασκευασάμενος ἀργυρᾷ, δῶρον ἀπήνεγκεν ἐκαστῶ τῶν ἱερέων εἰς Αἴγυπτον. ἔσχε δὲ ἀδελφεὺς, πρεσβύτερον μὲν, Εὐνομον· μέσον δὲ Τυρρηνόν· καὶ δούλον Ζάμαλξιν, ὃ ἦ Γέται θύουσι, ἧ Κρόνον νομίζοντες, ὡς Φησὶν Ἡρόδοτος. οὗτος ἤκουσε μὲν (καθὰ προείρηται)· Φερεκύδου τοῦ Συρίου· μετὰ

3 Maim.] Γρ. Μαίμακου. Idemque Μαίμακος, paulo post. H. Steph. Ἰὸν μὲν εἶναι Μαρμάκου] Lego Μαίμακου, conjectura ducta ex eo quod filius Pythagorae sic vocabatur. Felsus. H. Casaub.

Nonnulli Μαρμάκον φησὶν ἴσθαι.] Alii non Marmaci, sed Tyrreni, ut Cleantes, qui hoc à quibusdam memoriae prodium esse dicit. Tyrrenum autem è Lemno profectum habitavisse Sami. inde Pythagoram Samium appellatum. quod in eodem libello MS. legitur. Aldob.

4 Frater habuit majorem natu Euphemon, medium Tyrrenum.] Malchus in vita Pythagorae. quem libellum his supra citavimus, pro Euboeo scribit Euphemon. nam & ipse, auctore Cleante, Pythagorae duos fratres fuisse tradit his verbis. κατὰ λέγειν δὲ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοῦ θεοῦ, Εὐνομον καὶ Τυρρηνὸν πρεσβυτέρου. Idem.

5 Καὶ δούλον Ζάμαλξιν, ὃ Γέται θύουσι.] Zanolxin Getam Pythagorae δουλίον αἶτ & Strabo lib. vii. At Herodotus lib. iv. δουλίονα καὶ ἰαλιθῆνα scribit, Ἐλλῶνα αὖ τῷ ἀδινεστάτῳ σοφιστῇ Πυθαγόρῳ. De ejus cultu apud Getas religiosissimo est apud utrumque pluribus expositum. Meminit Zanolxin iterum Strabo lib. x. eos recensens qui apud antiquos vaticinandi periti fuerunt celeberrimi. Τούτους δὲ ὁ Ἀμφίφρων καὶ Ὁ Τρεφῆνιος, καὶ Ὁ Οὐρήσιος, καὶ Ὁ Μουραῖος, καὶ ὁ παρὰ τοῖς Γέταις θεός, τὸ μὲν καλεῖται Ζάμαλξιν Πυθαγόρειός τις, καὶ ἡμῶς δὲ ὁ τῷ Βορβίστῳ θεοποιεῖν Δακίνος. Ubi mitior Xylandro non vifam legitimam socrem esse. id quod adeo sibi persuasit, ut ne transferendam quidem putaverit. quin ad hunc locum sic notavit, Adhuc in Graco θεός: ego hoc deo putato vix credam. Atqui meminisse ille debuerat superiorum horum Strabonis (nam Platonem taceo) verborum, Τριαντάτα δὲ, πέντε τὸν βασιλεῖα κοινῶν τῶν ἀρχῶν λαβὴν αὐτῶν (de Zanolxide loquitur) ὡς τὰ παρὰ τῷ θεῷ Πυθαγόρῳ ἰκανῶς. κατὰ κράτος μὲν αὐτῶν ἴσθαι καταλείπει τὸν μάλιστα τιμωμένον παρὰ αὐτοῖς θεῶν· μετὰ τὰ ἄλλα δὲ καὶ τὸν προσηγορευμένον. Paulò post,

6 Cui Getae faciunt Saturnum, ut ait Herodotus, existimantes.] Herodotus Getas Thracum omnium fratissimos, & justissimos esse ait in Melpomene: à quibus Zanolxin gentilem deum existimari tradit, & eundem esse Gebelifim, non Saturnum. Idem.

7 Κρόνον νομίζοντες, ὡς Φησὶν Ἡρόδοτος] Emendandus hic locus ex Herodoto: apud quem sic legitur, ἴσθαι τὸν ἀπολλυμένον παρὰ Ζάμαλξιν. οἱ δὲ αὐτίκῃ τούτων νομίζοντες Γαβελίξιν, haud scio quàm rectè. H. Casaub.

8 Pherecydem Syrum audivit.] Cicero I. Tusc. sed quod litteris existet, Pherecyde Syrum primum dixit, animos hominum esse scripterunt. hanc opinionem descripsit ejus Pythagorae maxime confirmantur. Malchus in vita Pythagorae idem scribit auctore Apollonio, sed & Anaximandrum praeterea ab eo auditum ait. διηγεσάσθαι δὲ ἐὼ μόνον, inquit, Φερεκύδου, ἀλλὰ καὶ Ἀναξίμανδρου Φησὶν οὗτος. Aldob.

ses possederunt. Sunt qui Marmacum filium patrem, avum Hippasum et Eutyphronem atavum, Cleoniumque avavum, qui Philinte profugerit, dicant. Habitafile Marmacum in Samo, atque ideo Pythagoram Samium dici. Inde misage Lefebum, ibique à Zoilo patruo Pherecydi Syro commendatum, tres subinde argenteos calices fuisse fabricatum, eosque singulis in Aegypto sacerdotibus dono dedisse. Habuit et fratres, majorem quidem natu Euphemon, medium Tyrrenum, servumque Zanolxin, cui Getae sacrificant, Saturnum, ut Herodotus ait, existimantes. Sic, ut praediximus, principio quidem Pherecydem audivit Syrum. Post ejus ve-

Τούτους δὲ τὸ ἴδιον διέκρινε ἔσθαι καὶ εἰς ἡμᾶς, αἱ τῶν ἰστορικῶν τούτων τῶν θεῶν, ἃς τῷ μὲν βασιλεῖ κοινῶν λαβὴν ἔσθαι, παρὰ δὲ τοῦ θεοῦ ἀπολλυμένου θεοῦ. Fit & de Decereno ibidem mentio: & sic puto scribendum in superioribus quae verbis, non Decineus. vide locum. H. Casaub.

Et Syrum Zanolxin.] Herodotus libro vi. à Gracis Hellepontum & Pontum incolentibus sic accepisse narrat, hunc Zanolxin Sami Pythagorae ferivisse, deinde, accepta libertate, in patriam revertisse, popularibusque suis persuasisse, eos futuros immortales: multaque alia sequi digna de Zanolxi narrat, quae brevitate causa praetermitti. Quod idem confirmat, Dionysophae auctore, Malchus in vita Pythagorae, addita nominis etymologia his verbis. ἢ δὲ αὐτῷ καὶ ἴσθαι μαίμακος δὲ ἐκ Θρακῶν ἰαλιθῆνα, ὃ Ζάμαλξιν ἢ ἔσθαι, ἐπὶ γυναικῶν: αὐτῷ δὲ τῷ ἀρκτοῦ τὸ πειθαίθε. τὸν γὰρ δούρα ὁ θεὸς ἔθηκεν καλεσθῆναι. huic tamen de Zanolxi Græcorum sermone fidem non habet Herodotus, sed cum multis ante Pythagoram annis extitisse putat. Herodotus Melpom. char. 63. b. Aldob.

6 Cui Getae faciunt Saturnum, ut ait Herodotus, existimantes.] Herodotus Getas Thracum omnium fratissimos, & justissimos esse ait in Melpomene: à quibus Zanolxin gentilem deum existimari tradit, & eundem esse Gebelifim, non Saturnum. Idem.

7 Κρόνον νομίζοντες, ὡς Φησὶν Ἡρόδοτος] Emendandus hic locus ex Herodoto: apud quem sic legitur, ἴσθαι τὸν ἀπολλυμένον παρὰ Ζάμαλξιν. οἱ δὲ αὐτίκῃ τούτων νομίζοντες Γαβελίξιν, haud scio quàm rectè. H. Casaub.

8 Pherecydem Syrum audivit.] Cicero I. Tusc. sed quod litteris existet, Pherecyde Syrum primum dixit, animos hominum esse scripterunt. hanc opinionem descripsit ejus Pythagorae maxime confirmantur. Malchus in vita Pythagorae idem scribit auctore Apollonio, sed & Anaximandrum praeterea ab eo auditum ait. διηγεσάσθαι δὲ ἐὼ μόνον, inquit, Φερεκύδου, ἀλλὰ καὶ Ἀναξίμανδρου Φησὶν οὗτος. Aldob.

9 Καὶ ἴσθαι Εὐμοδάμαντος, τοῦ ἀπεργίνου Κροφίλου] Legendum forsalle, Αὐμοδάμαντος. Apulejus Floridorum lib. II. Nemo est Cretensem Epimenidem inchoium satiolisum, & Platonem discipline gratia sedatum: itaque Leodamantem Creophilū discipulum: qui Creophilus memoratur postea Homeri heres & annulator casendi fuisse. Verumtamen etiam Suidas habet Εὐμοδάμαντος. Mirum vero, quod ait Apulejus Pythagoram factam esse Platonem, quum tunc fit Plato Pythagora posterior. Sed legendum profecto est Solonem. Solon enim, non Plato, fuit Epimenidi coaetaneus. H. Casaub.

10 Hermodamanti Creophilus prognati jam senioris fuit auditor.] Malchus in vita Pythagorae eisdem fere verbis idem confirmat. ἰταλιθῆνα, inquit, εἰς τῷ Ιωάννη ἰαλιθῆν τὸν Πυθαγόρα, πρῶτον μὲν Φερεκύδην τῷ Σοφίῳ ἰαλιθῆν, δεύτερον δὲ Εὐμοδάμαντα τῷ Κροφίλῳ, ἐν Σάμῳ, ἔθι γράσκοντι. Aldob.

11 Τοῦ ἀπεργίνου Κροφίλου] Scribe Κροφίλου. Callimachus, -- ἰσθαι δὲ καλεῖται Γράμμα, Κροφίλου, Ζεὺς φίλος, τούτῳ μάγα. ita tamen scriptum est apud scholiasten Sophoclis in Trach. H. Casaub.

12 Ergo in Aegypto fuit.] Quod & S. Hieronymus in epistola ad Paulinum Presbyterum confirmat, ita scribens: Sic Pythagoras Memphis nates, sic Plato Aegyptum, & Archytam Tarantum, eamque oratio Italia, qua quondam magna Gracia dicebatur, Leleiofissime peragravit. & M. Cicero libro v. de Finibus, testificatur his verbis. Cur ipse Pythagoras, & Aegyptum iustitiam. & Persiam magis adit. Plinius idem libro xxv. cap. 2. Lucianus in dialogo cui inscriptio est βίον πρῶτος, inducit eum emptori respondentem. Cum enim ille eum ita interrogasset, πού δὲ ἐστὶ πειθῶν; respondit Pythagoras, ἐν Αἴγυπτῳ παρὰ τοῖς ἰαλιθῆσι. Aldob.

ἐν obitum profectus in Samum, Hermodamanti jam seni, Creophilū nepoti, se in disciplinam dedit. Cum autem esset juvenis addicendi studiosissimus, patriam linguam cunctis fere Gracis Barbarisque mysticis initiatus est. Denique Aegyptum petiit, quo tempore Polycrates Amafid per epistolam illum commendavit, illorumque linguam, ut Antiphio tradit in eo libro, quem De his qui virtute principes fuere scripsit, edidit: atque apud Chaldaeos conversatus est et Magos. Deinde in Creta una cum Epimenide descendit in I-

9 Καὶ ἴσθαι Εὐμοδάμαντος, τοῦ ἀπεργίνου Κροφίλου] Legendum forsalle, Αὐμοδάμαντος. Apulejus Floridorum lib. II. Nemo est Cretensem Epimenidem inchoium satiolisum, & Platonem discipline gratia sedatum: itaque Leodamantem Creophilū discipulum: qui Creophilus memoratur postea Homeri heres & annulator casendi fuisse. Verumtamen etiam Suidas habet Εὐμοδάμαντος. Mirum vero, quod ait Apulejus Pythagoram factam esse Platonem, quum tunc fit Plato Pythagora posterior. Sed legendum profecto est Solonem. Solon enim, non Plato, fuit Epimenidi coaetaneus. H. Casaub.

10 Hermodamanti Creophilus prognati jam senioris fuit auditor.] Malchus in vita Pythagorae eisdem fere verbis idem confirmat. ἰταλιθῆνα, inquit, εἰς τῷ Ιωάννη ἰαλιθῆν τὸν Πυθαγόρα, πρῶτον μὲν Φερεκύδην τῷ Σοφίῳ ἰαλιθῆν, δεύτερον δὲ Εὐμοδάμαντα τῷ Κροφίλῳ, ἐν Σάμῳ, ἔθι γράσκοντι. Aldob.

11 Τοῦ ἀπεργίνου Κροφίλου] Scribe Κροφίλου. Callimachus, -- ἰσθαι δὲ καλεῖται Γράμμα, Κροφίλου, Ζεὺς φίλος, τούτῳ μάγα. ita tamen scriptum est apud scholiasten Sophoclis in Trach. H. Casaub.

12 Ergo in Aegypto fuit.] Quod & S. Hieronymus in epistola ad Paulinum Presbyterum confirmat, ita scribens: Sic Pythagoras Memphis nates, sic Plato Aegyptum, & Archytam Tarantum, eamque oratio Italia, qua quondam magna Gracia dicebatur, Leleiofissime peragravit. & M. Cicero libro v. de Finibus, testificatur his verbis. Cur ipse Pythagoras, & Aegyptum iustitiam. & Persiam magis adit. Plinius idem libro xxv. cap. 2. Lucianus in dialogo cui inscriptio est βίον πρῶτος, inducit eum emptori respondentem. Cum enim ille eum ita interrogasset, πού δὲ ἐστὶ πειθῶν; respondit Pythagoras, ἐν Αἴγυπτῳ παρὰ τοῖς ἰαλιθῆσι. Aldob.

13 In Creta una cum Epimenide in Idaeum antrum.] Epimenides, auctore Laërtio in ejus vita, in antrum quidem annis vii. vel dormivit, vel evellendis radicibus operam dedit. Sed utrum in Idaeum antrum, an in alio, neque ipse adjecit, neque ego quantum legi. Ipsum vero Pythagoram in Idaeum antrum descendisse

14 Amasid.] Hospiti suo, quo cum ei fedus erat, Aegypti rege. Herodotus Thalia. c. 39. b. ἔρχομαι δὲ εἰς ἡμᾶς ἄλλοι τῶν Αἰγυπτίων βασιλεῖς συνθήκῃσιν. πρῶτος τὸ ἴδιον, καὶ δεύτερος ἄλλοι καὶ ἄλλοι. Cui tamen Laërtii loco videtur Plinius adverteri, qui Pythagoram non Amasid, sed Semnifereto regnante in Aegypto fuisse scribit libro xxxvi. cap. 9. sed ponit alteri succedere eo tempore, quo Pythagoras in Aegypto fuit. Idem.

15 Antiphon in libro de his, qui virtute principes fuerunt.] Cujus verba à Malcho in Pythagorae vita allata, praeterea tendi nullo modo fuerunt, quod & libellos, ut antea dixi, edius non est, & in eis verbis tota haec, quae à Laërtio strictim attingitur, fusius narratur historia. ut dubium non fit, utrumque scriptorem ex eodem fonte hausisse, quae licetis mandavit. verba sunt hujusmodi. Ἀντιφῶν δὲ ἐν τῷ περὶ αὐτῶν τῶν ἐν ἀρετῇ πρωτογόνων, καὶ τὸ κατὰ κράτος αὐτοῦ, τῶν ἐν Αἴγυπτῳ ἀνομιῶν, λίγων τῶν Πολυκράτους ἀποδείξαντος τῶν Αἰγυπτίων ἰσθῆν τὸν ἄρχοντα, σπουδαῖον τὸ μετασχῆναι τούτους, διδάξαντες Πολυκράτους τοῦ τυράννου, γράσκειν πρὸς ἄλλοι τῶν βασιλῶν τῆς Αἴγυπτου, φίλοι τὸ καὶ εἶναι, ἵνα κοινῶς τῶν προειρημένων παθῶν. ἀφαικῶνται δὲ πρὸς ἄλλοι τῶν λαθῶν γράμματα πρὸς τοὺς ἰσθῆν, καὶ συμμάχῃσιν τοῖς Ἡλιουπολίταις, ἐπιμαρτύρῃσιν μὲν ἐπὶ Μίνφῳ, ὡς πρὸς πρεσβυτέρους, τῶν δ' ἀλλοθῶν σκεπτομένῳ τὸν Ἡλιουπολίτων τὰ τοιαῦτα, ἐκ δὲ Μιναφῶν κατὰ τὸν ἠρώτα σκῆψιν πρὸς Διοσκόλιτας ἰσθῆν. τῶν δὲ αὖ δομημένων προειρημένων αἰτίας διὰ τὸ θεοῦ τὸν βασιλεῖα, νεογένετον δὲ ἐν τῷ μεγάλῳ τῆς κακοπαθῆναι ἀποστολῆσιν αὐτοῦ τῆς ἰταλιθῆς, προτάγματα σκῆψῃ, καὶ κερματισμῶν τῆς ἰταλιθῆς ἀρχῆς μελέσαι ὑπερῆσαι αὐτοῦ. τῶν δὲ ταῦτα ἐπιτάσσοντα προβῶναι, αὐτῶν θαυμασθῆναι, ὡς ἔξουσίας λαβῆναι θεοῦ τοῖς θεοῖς τὰ καὶ προσηλῶν τῶν τούτων ἰσθῆναι, ὅπως ἰπ' ἄλλοι εἶναι γρηγορῶς εὐκὺν ἰσθῆναι. Idem.

16 In Creta una cum Epimenide in Idaeum antrum.] Epimenides, auctore Laërtio in ejus vita, in antrum quidem annis vii. vel dormivit, vel evellendis radicibus operam dedit. Sed utrum in Idaeum antrum, an in alio, neque ipse adjecit, neque ego quantum legi. Ipsum vero Pythagoram in Idaeum antrum descendisse

17 Polycrates.] Sami tyrannus, Aeacis filius, qui Samum per vim occupatum initio trifariam partitus erat cum fratribus Pantagnoto, & Sylofoute; quorum tamen portia alterum necavit, alterum eiecit. de cuius fortuna secunda multa Herodotus Thalia. c. 44. b. Idem.

DIOGENIS LAERTII. Q99

δὲ τὴν ἐκείνου τελευτήν, ἤκεν εἰς Σάμῳ, καὶ ἤκουσεν Ἐρμοδάμαντος τοῦ ἀπεργίνου Κροφίλου, ἢ ἢ πρεσβυτέρου. νῆος δὲ ὡς καὶ Φιλομαθῆς, ἀπέδημσε τῆς πατρίδος, καὶ πάσας ἐμυμήθη τὰς ἐλληνικὰς καὶ βαρβαρικὰς τέλεις. ἐγένετο οὖν ἐν Αἴγυπτῳ, ὅπνικα καὶ Πολυκράτης αὐτῶν Ἀμασίδι συνέστησε δι' ἐπιστολῆς, καὶ ἐξέμαθε τὴν Φωνὴν αὐτῶν, καθὰ Φησὶν Ἀντιφῶν ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν ἀρετῇ πρωτογενῶν. καὶ παρὰ Χαλδαίους ἐγένετο καὶ Μαλχοῖς. εἶτα ἐν Κρήτῃ σὺν Ἐπιμενίδῃ κατήλθεν εἰς

14 Amasid.] Hospiti suo, quo cum ei fedus erat, Aegypti rege. Herodotus Thalia. c. 39. b. ἔρχομαι δὲ εἰς ἡμᾶς ἄλλοι τῶν Αἰγυπτίων βασιλεῖς συνθήκῃσιν. πρῶτος τὸ ἴδιον, καὶ δεύτερος ἄλλοι καὶ ἄλλοι. Cui tamen Laërtii loco videtur Plinius adverteri, qui Pythagoram non Amasid, sed Semnifereto regnante in Aegypto fuisse scribit libro xxxvi. cap. 9. sed ponit alteri succedere eo tempore, quo Pythagoras in Aegypto fuit. Idem.

15 Antiphon in libro de his, qui virtute principes fuerunt.] Cujus verba à Malcho in Pythagorae vita allata, praeterea tendi nullo modo fuerunt, quod & libellos, ut antea dixi, edius non est, & in eis verbis tota haec, quae à Laërtio strictim attingitur, fusius narratur historia. ut dubium non fit, utrumque scriptorem ex eodem fonte hausisse, quae licetis mandavit. verba sunt hujusmodi. Ἀντιφῶν δὲ ἐν τῷ περὶ αὐτῶν τῶν ἐν ἀρετῇ πρωτογόνων, καὶ τὸ κατὰ κράτος αὐτοῦ, τῶν ἐν Αἴγυπτῳ ἀνομιῶν, λίγων τῶν Πολυκράτους ἀποδείξαντος τῶν Αἰγυπτίων ἰσθῆν τὸν ἄρχοντα, σπουδαῖον τὸ μετασχῆναι τούτους, διδάξαντες Πολυκράτους τοῦ τυράννου, γράσκειν πρὸς ἄλλοι τῶν βασιλῶν τῆς Αἴγυπτου, φίλοι τὸ καὶ εἶναι, ἵνα κοινῶς τῶν προειρημένων παθῶν. ἀφαικῶνται δὲ πρὸς ἄλλοι τῶν λαθῶν γράμματα πρὸς τοὺς ἰσθῆν, καὶ συμμάχῃσιν τοῖς Ἡλιουπολίταις, ἐπιμαρτύρῃσιν μὲν ἐπὶ Μίνφῳ, ὡς πρὸς πρεσβυτέρους, τῶν δ' ἀλλοθῶν σκεπτομένῳ τὸν Ἡλιουπολίτων τὰ τοιαῦτα, ἐκ δὲ Μιναφῶν κατὰ τὸν ἠρώτα σκῆψιν πρὸς Διοσκόλιτας ἰσθῆν. τῶν δὲ αὖ δομημένων προειρημένων αἰτίας διὰ τὸ θεοῦ τὸν βασιλεῖα, νεογένετον δὲ ἐν τῷ μεγάλῳ τῆς κακοπαθῆναι ἀποστολῆσιν αὐτοῦ τῆς ἰταλιθῆς, προτάγματα σκῆψῃ, καὶ κερματισμῶν τῆς ἰταλιθῆς ἀρχῆς μελέσαι ὑπερῆσαι αὐτοῦ. τῶν δὲ ταῦτα ἐπιτάσσοντα προβῶναι, αὐτῶν θαυμασθῆναι, ὡς ἔξουσίας λαβῆναι θεοῦ τοῖς θεοῖς τὰ καὶ προσηλῶν τῶν τούτων ἰσθῆναι, ὅπως ἰπ' ἄλλοι εἶναι γρηγορῶς εὐκὺν ἰσθῆναι. Idem.

16 In Creta una cum Epimenide in Idaeum antrum.] Epimenides, auctore Laërtio in ejus vita, in antrum quidem annis vii. vel dormivit, vel evellendis radicibus operam dedit. Sed utrum in Idaeum antrum, an in alio, neque ipse adjecit, neque ego quantum legi. Ipsum vero Pythagoram in Idaeum antrum descendisse

17 Polycrates.] Sami tyrannus, Aeacis filius, qui Samum per vim occupatum initio trifariam partitus erat cum fratribus Pantagnoto, & Sylofoute; quorum tamen portia alterum necavit, alterum eiecit. de cuius fortuna secunda multa Herodotus Thalia. c. 44. b. Idem.

DIOGENIS LAERTII. Q99

τὸ ἰδῆν αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ εἰς τὰ
 ἄδυτα καὶ τὰ περὶ θεῶν ἐν ἀπορήτοις ἔμαθεν.
 17 εἶτα ἐπανῆλθεν εἰς Σάμῳ, καὶ εὐρὴν τὴν πα-
 τρίδα τυραννομένην ὑπὸ Πολυκράτους, ἀπῆρεν
 εἰς Κρότωνα τῆς Ἰταλίας· καὶ κείνους θεῖς 18 τοῖς
 Ἰταλιώταις, 19 ἐδίδαξθη σὺν τοῖς μαθηταῖς· οἱ
 περὶ τοὺς τριακοσίους ὄντες, ὡκοδόμου ἀρίστα
 τὰ πολιτικά, ὥστε σχεδὸν ἀριστοκρατία εἶναι
 τὴν πολιτείαν. * 20 τοῦτον Φησὶν Ἡρακλείδης ὁ

δαμ αντρον. In Aegypto quoque adyta
 ingressus est, eaque quae de Diis arcana e-
 rant didicere. Deinde rediit Samum, offen-
 densque patriam à tyranno Polycrate incu-
 bari, Crotonem in Italia petiit, ibique
 leges Italidis dedit, atque cum discipulis cla-
 rus habitus est, qui ferme trecenti rempu-
 blicam administrabant ita prudenter, ut
 ferme ἀριστοκρατία, hoc est, respublica op-
 timum videretur. * Refert Heraclides 4

Malchus quoque testificatur his verbis. εἰς δὲ τὸ ἱ-
 λίου καλομένου ἀστὸν καταβὰς ἔμα ἔχων μέλαρα,
 καὶ τὰς περικραίας τῆς ἰνία κήρας ἐπὶ δάτηρθε.
 Idem.

17 Deinde Samum reversus, cum patriam Polycra-
 te tyrannide oppressam offensisset, Crotonem in Italian
 profectus est. Si Cicero credimus, venit in Italian
 Pythagoras, Tarquinio superbo Romae regnante. Ita
 enim I. Tusc. quaest. scribit. hanc opinionem discipu-
 lus eius Pythagoras maxime confirmavit, qui cum Sa-
 mō regnante in Italian venisset, tenuit magnam il-
 liam Graciam cum honore, ἔδιδασκεν, τὴν ἐπιάν
 αὐθιρίαν. Venit autem, cum jam annos xl. natus
 esset, quod, auctore Aristoxeno, Malchus in ejus vi-
 ta tradidit, qui causam Samo discedendi eandem quam
 Laërtius ei fuisse scribit his verbis. γρηγορὰ δ' ἔδωκ' ἐ-
 φωνεῖ Ἀριστοξένος, καὶ ἐρωτᾷ τὴν τοῦ Πολυκράτους τυ-
 ραννίδα συντοσίαν οὐσαν, ὥστε καλῶς ἔχουσι ἐλευθέρου
 ἀπὸ τῶν ἐπιτοσίαν τε καὶ δικαστίαν καὶ ἰσομείνιον,
 εὖν δὲ τὸ εἰς Ἰταλίαν ἀπαρῆν παύσασθαι. Ovidius
 xv. Metam.

Vix fuit hic ortu Samius: sed figerat una
 Et Samon ἔδωκεν, ὀδοῦque tyrannidis exul
 Sponte erat. ----

Plutarchus libro I. περὶ τῶν ἀριούτων τοῖς φιλοσό-
 φου, cap. 3. ὃ δὲ τούτων αἰεσι, inquit, ἰταλικὴ
 προσηγορίῃ διὰ τὸν Πυθαγόραν ἐν Ἰταλίᾳ σχολά-
 σαι. μάλιστα γὰρ ἀπὸ Σάμου τὸς πατρίδος, τῆ Πυθα-
 γορῆτος τυραννίδι δουραστούτος. Idem.

18 Datus Italidis legibus. In quibus non absurd de quis
 eas numeraverit, quibus Numa civitatem Romanam
 instituit: quod praecipue intelligi volo, si sequamur eo-
 rum opinionem, qui Numam Pythagorae discipulum
 fuisse arbitrantur. quod tamen Cicero in proemio li-
 bri iv. Tusc. quaest. refellit. Plinius libro xlii. cap.
 13. Cassi Hemina vetustissimi scriptoris testimonio,
 tradit, in arca, in qua Numa rex ius fuisset, quae
 inventa sit à C. n. Terentio in Janiculo, repertos esse li-
 bros ἔχοντα, in quibus erant scriptae philosophiae Py-
 thagoricae: ut appareat, etiamsi ejus discipulus non
 fuerit, Pythagorae tamen fuisse. Idem.

19 Εδίδαξθη σὺν τοῖς μαθηταῖς, οἱ περὶ τοὺς τριακο-
 σίους ὄντες. Propter hanc rationem facit Lucianus in
 libro Italidis, τὸν ἀμφὶ Κρότωνι καὶ Τάραντα, καὶ τὸν τῶν-
 τε Ἑλλάδα. II. Calaub.

Una enim discipulis gloria floruit. Magnam omnino
 Pythagorae nomen, quod M. Cicero pluribus locis
 scriptum reliquit libro I. Tusc. quaest. loco citato. &
 in proemio libri iv. Tusc. quaest. & libro I. De nar-
 deorum. Aldob.

20 Hunc ait Heraclides Ponticus de seipso hanc dicere
 seipsum, alius natum Aethalidem fuisse, usque ad
 quendam Pythagoram. Nota haec est de Pythagora hi-
 storia, de qua est apud multos scriptores. Horatius
 carm. libro I. od. de Archyta Tarrentino.

--- habentque
 Tarentura Penthoiden iterum Orco
 Demissum: quamvis clypeo Trojana refuso
 Tempora restant, nihil ultra
 Nervos, atque ceterum moris concesserat atra,
 Judicete, non fordidus auctor
 Nature, verique. ---

Quem locum exponens Porphyrio, Pythagoram
 inquit, significat, qui praedixit se ad Troiam Euphor-
 bum Panthois filium fuisse, interfecitque à Menelao
 iterum revivisse: ἔσ' ἴσθητον Pythagoram, se cognovisse
 agno clypeo, quem Euphorbus habuerat. quod idem
 Ovidius scribit lib. xv. Metam. sub ipius Pythagorae
 persona.

Ipsē ego, nam meminī, Troiani tempore belli
 Penthoides Euphorbus eram, cui pectore quondam
 Haesit in adverso gravius hasta minoris Atidae.
 Cognovi clypeum, levia gestamina nostra,
 Nuper Abantem templo Jovis in Argiis,

Sed nemo diligentius hanc de Pythagora historiam
 persecutus esse videtur, quam S. Hieronymus, cuius
 eo libentius verba in medium attulimus, quod magna
 ex parte à Laërtio non dissentit. Is igitur in apologia
 ad Rufinum ita scribit, de Pythagora loquens, se pri-
 mum fuisse Euphorbum, secundo Callidem, tertio Her-
 motimum, quarto Pyrrhum, ad extremum Pythago-
 ram. in numero, ut vides, quinque mutationem ut-
 terque consentit. Sed Laërtius Aethalidem, Hierony-
 mus Callidem. Malchus in vita Pythagorae idem om-
 nino quod Laërtius praeterit, inquit, Εὐφορβὸς λέ-
 γον γενέσθαι, δεύτερον δὲ Αἰθαλίδος, τρίτον Ἑρμοτίμου,
 τέταρτον δὲ Πύρρου, ὅν δὲ Πυθαγόρας. Verum A. Gel-
 lius libro iv. cap. 11. eandem et ipse historiam de Py-
 thagora confirmat, aliam tamen affert remotionem,
 quam Dicaearchus & Clearchus tradiderint, in qua e-
 rat, fuisse Pythagoram postea Pyrandrum, deinde

Ponticus hunc de se dicere solitum, quod
 fuisset aliquando Aethalides, ac Mercurii
 filius putatus esset: Mercuriumque mo-
 nuisse illum, ut peteret praeter immorta-
 litatem quod vellet: petiisse igitur ut vi-
 vens, et vita sanctus omnium quae contin-
 gerent memoriam haberet. Itaque in vita
 meminisse omnium, Eandemque memo-
 riam et post mortem reservasse, atque ali-
 quanto post in Euphorbum venisse, atque
 à Menelao fuisse vulneratum. Euphorbus
 autem dixit, se aliquando Aethalidem fuis-
 se, atque à Mercurio pro munere acce-
 pisse, ut sciret animae ē corpore in a-
 liud corpus commigrationem, et quomodo
 circumiisset anima ipsius, et in quot stirpes
 et animantes commigrasset, et quae apud
 inferos anima perpessa esset, ac caetera a-
 nimam quam patientur. * Postea verò
 quàm Euphorbus diem obiit, ingressam in
 Hermotimum ipsius animam, qui et ipse
 cum fidem vellet facere, Branchidas petiit,
 clypeusque Apollinis sanum, ostendit
 ingremum, quem illis Menelaus dedicave-
 rat. Ait enim illum cum ex Troia remeas-
 set, Apollini sacrasse scutum, jam putre-
 factum, solamque perdurare eburneam
 faciem. Ubi autem et Hermotimus vita
 functus est, rursus in Pyrrhum, Delium
 piscatorem migrasse; illumque omnia me-
 morasse, ut primum Aethalides fuerit,
 postea Euphorbus, deinde Hermotimus, ac
 postremo Pyrrhus effectus sit. ac deinde
 post mortuum Pyrrhum factum esse Pytha-
 goram, omniumque meminisse, quae praediximus. * Quidam Pythagoram nihil scrip-
 sisse

Ποντικός περὶ αὐτοῦ ταδε λέγων. 21 ὡς εἴη ποτὲ
 γεγονώς Αἰθαλίδης, καὶ Ἑρμοῦ υἱὸς νομισθεῖ-
 τὸν δὲ Ἑρμῆν εἰπὼν αὐτῷ εἰσεσθαι ὃ, τι ἂν βούλη-
 ται, πληρῆ ἀθανασίας. αἰτήσασθαι οὖν, ζῶντα
 καὶ τελευτῶντα μνήμην ἔχειν τῶν συμβαινόντων.
 ἐν μὲν οὖν τῇ ζωῇ, πάντων διαμνημονεύσαι· ἐ-
 πὶ δὲ ἀποθανόντι, τηρεῖν τὴν αὐτὴν μνήμην.
 χρόνος δὲ ὑστερον, εἰς Εὐφορβὸν ἔλθειν, καὶ ὑπὸ
 Μενέλεω τραβῆναι. ὁ δὲ Εὐφορβὸς ἔλεγεν, ὡς Αἰ-
 θαλίδης ποτὲ γεγονέναι καὶ ὅτι παρ' Ἑρμοῦ τὸ δῶ-
 ρον λάβοι, καὶ τὴν τῆς ψυχῆς περιπόλησιν, ὡς
 περιπολιθῆ, καὶ εἰς ὅσα φυτὰ καὶ ζῶα περι-
 γένετο, καὶ ὅσα ἡ ψυχὴ ἐν τῷ αἶθι ἔπαθε, καὶ
 αἱ λοιπαὶ τίνα ὑπομένουσιν. * ἐπειδὴ δὲ Εὐφορ-
 βὸς ἀποθάνει, μεταβῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ εἰς
 Ἑρμοτίμου, ὅς καὶ αὐτὸς πίστιν δοῦναι θέλων.
 22 ἐπανῆλθεν εἰς βραγχίδας· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ
 τοῦ Ἀπίλλωνος ἱερὸν, ἐπέδειξεν 23 ἢν Μενέλαος
 ἀνέθηκεν ἀσπίδα. ἐφη γὰρ αὐτόν, ὅτι ἀπέπλευ-
 σεν ἐν Τροίᾳ, ἀναβῆναι τῷ Ἀπίλλωνι τὴν ἀ-
 σπίδα, διασεσηπυῖαν ἤδη· μόνον δὲ διαμένειν τὸ
 ἐλεφάντινον πρόσωπον. ἐπειδὴ δὲ Ἑρμοτίμος ἀ-
 πέθανε, 24 γενέσθαι Πύρρον τὸν Δήλιον ἀλιεῖα·
 καὶ πάντα πάλιν μνημονεύειν, πῶς πρόσθεν Αἰ-
 θαλίδης, εἶτα Εὐφορβὸς, εἶτα Ἑρμοτίμος, εἶτα
 Πύρρος γένετο. ἐπειδὴ δὲ Πύρρος ἀπέθανε, γενέ-
 σθαι Πυθαγόραν, καὶ πάντων τῶν εἰρημένων με-
 μνησθαι. * 25 ἐνίοι μὲν οὖν Πυθαγόραν μὴδὲ ἐν

Callideam, deinde feminam pulchra facie meretri-
 cem, cui nomen fuit Alce. Hanc Pythagoras de seipso
 opinionem, ut vanam & stultam deridet Laërtius,
 libro III. de falsa sap. cap. 18. Idem.

21 Ὡς εἰς ποτὲ γεγονώς Αἰθαλίδης, &c. Vide, si pla-
 cet, scholiasten Apollonii in illum locum,
 --- Ὅδ' ἔτι ἐν πη ἀπαρχαίου Ἀχέρωντος
 Δίνας ἀπερφατός ψυχῶν ἐπιδύομας λήθη.

If. Calaub.
 22 Ἐπανῆλθεν εἰς βραγχίδας καὶ εἰσελθὼν, &c. Dif-
 fentit Ovidius,
 Cognovi clypeum levia gestamina nostra,
 Nuper Abantem templo Jovis in Argiis.

Idem.
 23 Ἡ Μενέλαος ἀνέθηκεν ἀσπίδα. Vide Pausaniam
 in Corinthiacis. Idem.

24 Γενέσθαι Πύρρον τὸν Δήλιον. Scribitur Πόριος
 in Scholis Sophoclis ad Electram. Sed Πόριος etiam
 alii. Idem.

25 Πυθαγόρας μὴδὲ ἐν καταλιπὼν σύγγραμμα Φασί,
 διαπιστοῦς Διαπιστοῦς igitur Plutarchus, qui id non
 dubitanter affirmat libro De fortuna Alexandri. δια-
 πιστοῦς etiam Lucianus, qui sic scribit. Ὁ μὲν γὰρ θεοπί-
 στος Πυθαγόρας, εἰ καὶ μὴδὲ αὐτὸς ἡμῖν ἰδὸς κατα-
 λιπὼν τῶν αὐτοῦ κείμενος, ὅσον Ὁσίλλῳ τῷ Λυκαίου,
 &c. Josephus autem ait Pythagorae οὐδὲν ἐμολογήσθαι
 σύγγραμμα. At Plinius idem cum Laërtio videtur sen-
 tisse lib. xxiv. cap. 17. If. Calaub.

Quidam Pythagoram nihil scriptum reliquisse lu-
 dentes ajunt. Recte ludentes, quia apud persocratic
 scriptores non ambigitur, multos Pythagoram libros
 scripisse, in qua sententia S. quoque Hieronymus vi-

την οὐ μὲν ἀγωνιούμενοι, οἷδε, κατ' ἐμπορίαν, οἷ
 δὲ γε βέλτεστοι, ἐρχονται θεαταί· οὕτως ἐν τῷ
 βίῳ, οἷ μὲν ἀνδραποδῶδεις, ἔφη, φύονται, δό-
 ξης καὶ πλεονεξίας θηραταί· οἷ δὲ φιλόσοφοι,
 9 τῆς ἀληθείας, καὶ τὰδε μὲν, ἄδε. * ἐν δὲ τοῖς τρι-
 γὰ συγγράμμασι τοῖς προειρημένοις φέρεται Πυ-
 θαγόρου τὰδε καθολικῶς. 39 οὐκ εἰ εὐχρησθαὶ ὑ-
 πὲρ αὐτῶν, διὰ τὸ μὴ εἰδέναι τὸ συμφέρον.
 40 τὴν μέθην ἐν ἀνθεὶ νόος βλάβην καλεῖ. καὶ
 πλῆσμονην πᾶσαν ἀποδοκιμάζει, λέγων μὴ πα-

ad huc alii certaturi, alii negotiaturi, a-
 lii optimi, futuri spectatores veniunt; ita
 et in vitam alios quidem, gloriae mancipia
 nasci, et divitiarum aucupes; alios vero,
 philosophos, veritatis studiosos, et ista
 quidem sic se habent. * Verum in tribus il-
 lis Pythagorae opusculis, quae diximus, re-
 feruntur ista in universum. Non permittit
 quenquam pro se orare, quod ignoret,
 quid sibi expedit. Ebrietatem uno voca-
 bulo perneciem vocat, omnemque imple-
 tionem reprobatur, dicens, non debere quem-

be aliqua, sic in hanc vitam ex alia vita Naturae pro-
 fecti, alios gloriae servite, alios pecunia, rari esse quos-
 dam, qui ceteris omnibus pro nihilo habitis, verum natu-
 ram suam studiose intuerentur: hos se appellare sapientiae
 studiosos; id est enim Philosophos. H. Calaub.

39 Οὐκ εἰ εὐχρησθαὶ ὑπὲρ αὐτῶν,] Superior editio
 habebat, οὐκ ἰδιωχισθαὶ ὑπὲρ αὐτῶν, sed interpretis
 quoque alteram lectionem sequitur. H. Steph.

Neminem pro se ipso precari permittit propterea,
 quod quid utile sit, ignoratur. Quod quidem mirum
 videtur propterea, quod Magi, quorum Pythagoras
 discipulum perceperat, omnium maxime sacrificiis
 deorum precibusque vacabant, quod & ipse Laërtius
 in proemio posuit. quanto melius nos Christiani,
 qui cum quid nobis utile sit, aliquid ignoretemus,
 non tamen ideo peccibus desistendum existimamus.
 Aldob.

40 Ebrietatem in mentis flore detrimentum appel-
 lat. Aliter Arsenius in apophthegm. τὸν μέθην μάλιστα
 εἶναι μελέτων. nisi si illud aliud est. Idem.

Τὸν μέθην ἐν ἀνθεὶ νόος βλάβην καλεῖ] Duplex hic
 lectio fit offert, quam utramque accuratius expendere
 animus est, ut de nostra conjectura lector facilius
 iudicet. Qui tamen si propter, auctor ei sum, ut
 hoc contentus, quod exhibet hae editio, labore non
 omnino necessario superfedat. Nam si vincimus,
 id verum esse quod volumus; uno forte verbo Graeco,
 quod diu ignotum jacuit; auctor a nobis abibat, sen-
 tentiae non multum deceder, si quod hic est, ample-
 ctatur. Lectio vulgaratum editionum, Stephanice cer-
 tate, & quae illam secura sunt, haec est: τὸν μέθην, ἐν
 ἀνθεὶ νόος, βλάβην καλεῖ. Anteriorum an & eadem fuerit,
 dubito; quia nec in Plautinianis Ambrosianae
 veriosius editione, in adverso margine ibi notatum le-
 gere: [lege, ἐν ἀνθεὶ νόος] prodit autem ista editio
 patet saltem anno 1566. multis ante Romanam edi-
 tionem annis. Aliud igitur ille in prioribus editionibus
 repererat. Verunt autem: Ebrietatem seorsum perneci-
 em vocat; nec aliter in Plautiniana illa editione. At
 si quaeras, quid hoc tibi velit; non ut acumen exiga-
 mus, sed commensum sentium; ne Sambucum quidem
 respondere potuisse persuasum habeo. B. m. parens,
 ad oras suas, ita vertit: [uno verbo:] addens; [sic
 fere loquitur Eustathius p. 99. & 557.] Quia for-

tasse non vulgo notus est hic usus, non pigebit in
 lectoris gratiam Eustathii verba hic apponere. Eusta-
 thius igitur ad l. 2. edit. Basil. p. 99. Eiri δ' ἀνο-
 χητος, ὁς μὴ ἐν ἀνθεὶ νόος εἶναι, τὰ προβλήματα. Idem
 H. t. p. 557. μισθόλου δὲ, τὸ εἰς μικρὰς μετρίους πό-
 τειν, καὶ, ὡς ἐν ἀνθεὶ νόος, σμακόντις. Quibus locis,
 quin ὡς ἐν ἀνθεὶ νόος, valeat, ut uno verbo dicamus,
 nemini dubium esse potest. Sed nec hic in Laërtio, si
 genuinum ἐν ἀνθεὶ νόος, (cui non tam plena fit oratio,
 deest enim τὸ ὡς: ut τὸ εἶναι praetercaen:) nihil aliud
 posse significare, quam, uno verbo; facile concellu-
 rum quemvis crediderim. Ex hac autem interpreta-
 tione sensum aliquem verbis consistare non nego: sed
 in hoc sensu nihil omnino notabile, quod inter di-
 cta Pythagorae, quae sicuti quaedam celeberrimus philo-
 phi, referri meruerit; non sententiae pondus; non
 allusionis gratiam ullam; pariter assensuros plerof-
 que persuasum habeo. Romana lectio, quae in
 lectoris gratiam videtur de ebrietate continere, si
 tamen ab aliquo, quid sit illud ἀνθεὶ νόος, explica-
 tum esset; aut ita alios quoque veteres (quomodo ἀν-
 θεὸς ἀνθεὶ νόος, & id genus alii:) loqui nobis
 observatum esset. Memini, cum apud amicum (Ja.
 Wyndet, Med. Doct. sed in omni literarum genere,
 quod ex scriptis intelligunt, quibus non aliis adhuc
 notus, veratissimum:] de hoc loco mentio forte in-
 cidisset, Oracula Chaldaica illum laudare, ubi ὁνομα-
 τος occurrit. Lectus tum locus, agnosco, ne quis
 dubitet. Sed an omnia in istis Oraculis verè antiqua
 & iste locus unde promptus fit, aliis fortasse vide-
 rimus; nunc certe libri illius non erat copia. Hoc qui-
 dem scio, quod & observant ad illum viri docti; non
 uno loco, venustissimas in Diogene Laërtio mendas
 reperiri, ut ex illis patet, qui loca ex illo ante multa
 secula exscripserunt; Illustrio, Suidā, aliisque. Mi-
 nus mirum igitur fit recentioris alicui (aliquot fortas-
 se feculis) auctores, quod apud Laërtium, five ge-
 niumum, five mendosum repererunt: (praecipue qui
 ista, ἀνθεὶ νόος, & similia in animo haberecunt;) no-
 bis obfusa. Mihi sane, qui receptus, si quisquam
 ista, libentissime acquiesco; persuaderi poterit, nisi
 aliud oblatere: quod an tanti fit, ut praeponderare de-
 beat, lectoris esto iudicium. Apollonium, celeberrimi-
 mum illum philosophum Tyaneum, summum fuisse

piam neque potum, neque ciborum
 transgredi modum. Ac de veneris sic ait:
 Venerae hyeme, non aestate facienda, in
 autumno ac vere levius. Omnium autem tem-
 pore esse gravia, et ad sanitatem minimè
 idonea. Interrogatus quodam tempore,
 quando esset concumbendum, Tunc, in-
 quit, cum teipso infirmior fieri vis. * Hu-
 manam aetatem ita distinguit, puer vigin-
 ti annos implet, adolescens viginti, ju-
 venis viginti, senexque viginti. Sunt au-
 tem aetates istae et anni temporibus accom-
 modatae, veri puer, aestati adolescens,
 autumno juvenis, et hyemi senex. Ado-
 lescentem intelligit puberem; juvenem,
 virum. Primus autem Timaeo auctore, a-
 micorum omnia communia dixit; amicitiam

ραβδαίνει * μήτε τῶν πόνων μήτε τῶν στίτων
 μηδένα τὴν συμμετρίαν. καὶ περὶ ἀφροδισίων
 δὲ φησιν οὕτως· ἀφροδισία χειμῶνος ποιεῖσθαι
 μὴ βέρες· Φθινοπώρου δὲ καὶ ἔρος, κουφώτερα
 βαρῆα δὲ πᾶσαν ἄραν, καὶ ἐς ὑγιάν οὐκ ἀγα-
 θὰ εἶναι. ἀλλὰ καὶ ποτε ἐρωτηθεὶς ποτὲ δὲ πη-
 σιάζειν; ὅτε βούλει γενέσθαι σαυτοῦ ἀσθενέ-
 στερος, εἶπεν. * 41 διαίρεται δὲ καὶ τὸν τοῦ ἀν-
 θρώπου βίον οὕτως. παῖς, εἴκοσι ἔτη· νενησικός,
 εἴκοσι· νενηγός, εἴκοσι· γέρον, εἴκοσι. 42 αἱ δὲ
 ἡλικίας πρὸς τὰς ἄρας ἄδε σύμμετροι· παῖς, ἑαρ-
 νενησικός, θέρος· νενηγός, Φθινοπώρου· γέρον·
 χειμῶν. ἔστι δὲ αὐτῶ, ὁ μὲν νενησικός, μετρά-
 κων· ὁ δὲ νενηγός, ἀνήρ. 43 εἰπέ τε πρῶτος (ὡς
 Φησι Τίμαιος) κοινὰ τὰ φίλων εἶναι· καὶ Φι-

Pythagorae imitatore, & in vita, & in verbis; igno-
 rare nemo potest, qui de Apollonio quicquam noit,
 aut qui Philostratum de vita Apollonii, vel obiter ali-
 quando insperxerit. Ex Pythagorae tribus opusculis quae
 commemorat Laërtius; primum illud de precibus pro-
 fert, quae ab hominibus promiscuè pro libitu concipi-
 pi; qui scilicet, quae sibi utilia & profutura ignora-
 re: non permittebat. Ea quoque Apollonii praeci-
 pua profecto, ut lib. iv. legitimus, homines doce-
 re, quomodo rectè precarentur. Sequitur hoc de ebrie-
 tate apud Laërtium; & statim de ebrietate, ut modus ad-
 hibetur. Hinc quoque incipit Apollonius, ut Philo-
 stratus libro primo narrat: qui postquam de ebrietate
 egit, & abstinentia: iudicium de vino commemorat,
 his verbis: καὶ τὸν αἶνον, καθάρσιον μὴ φασκόντις εἶναι,
 ἐκ φουτοῦ οὐτος ἡμέρον τοῖς ἀνθρώποις ἐκαστῶ· ἰσχυρο-
 σθαὶ δὲ τῆ τοῦ αἶνον συστάσει, διαβολοῦσα τὸν ἐν τῆ ψυ-
 χῆ αἰθήρα. Mihi autem, cum haec de vino, & ejusum
 usu tum abusu pronuntiare Apollonius; Pythagoricam
 hanc τῆ μέθης definitionem five sententiam, ex li-
 bro istem, ex quibus & Laërtius promptam, in ani-
 mo habuisse, plusquam probabile videtur: qui si ἀ-
 νθεὶ νόος in Pythagora reperisset, haud dubiè & ipse co-
 verbo usus esset. Quod igitur illum reperisse dicemus
 Aliquid, opinor, quod vim haberet istorum verbo-
 rum, ἰσχυροσθαὶ τῆ τοῦ αἶνον συστάσει· quod sane
 non aliud fuerit quam, ἰσχυροσθαὶ. Dixit igitur Py-
 thagoras, τὸν μέθην esse ἰσχυροσθαὶ τῆ τοῦ αἶνον συ-
 στάσει (vel malam) scilicet, quod ad mentis perversionem
 proprie pertinerec. Fictum fortasse à Pythagora voca-
 bulum, (& tanto magis notandum) exemplo Home-
 ricis ἰσχυροσθαὶ, quod apud illum scriptus, est non casu
 dem planè ratio compositionis. Ex hoc autem verbo,
 ab imperito librario male dialofo: ἐν αὐτῶ, non, quam
 prono lapsu; vel ἐν ἀνθεὶ νόος: vel ἐν ἀνθεὶ νόος, ab aliis
 excogitatum, seu concinatum fuerit: lectori, non

imperito, judicandum relinquo. Et hinc, opinor,
 ista lectionum varietas. Nec multum abire à vulgaris,
 qui sic quoque legeret: ἐν αἰθῆρι νόος. praecipue quia
 non semel postea reperatur hic αἰθῆρ. Sed ego quod an-
 te posui, longè praefero. Lectori omnia libera relin-
 quo. Mer. Calaub.

41 Μήτε τῶν πόνων μήτε τῶν στίτων] Scribe, πέπον.
 H. Calaub.

42 Στ.] Post στίτων habent quidam, μήτε τῶν ἄντων.
 H. Steph.

43 Humanae vitae spatium sic definebat, usque ad
 ataxer.] In quo cum Solone contentè, qui, ut in ejus
 vita dictum est, humanae spatium vite septuaginta an-
 nis definebat. Atque haec duorum sapientissimorum
 virotum opinio valde cum ea sententia congruit, quae
 legitur in Psalmo 89. Dies annorum nostrorum in ipsis
 septuaginta anni, five ille psalmus Davidis est, ut
 multi putant, five Moysi, quemadmodum S. Hiero-
 nymus videtur velle in epistola cxxxix. ad Cyprianum
 quod eo minus praeterendum existimavi, quod in
 eo psalmo, ut ait S. Hieronymus, de homine agitur,
 hoc est, qualis procreatus sit, quam diu vivat, quid
 agat in mundo, quem habeat vitae fructum. cur la-
 boret, quo pervenire contendat. Aldob.

44 Aetates cum anni temporibus ita comparabat,
 puer ver, adolescentulus aestas; juvenis autumnius, se-
 nex hyems.] Quam sententiam Athenaeus Attalus, me-
 dicus perantiquus, secutus videtur quemadmodum
 scribit Galenus libro I. τῶν κρῆτων. qui decreverat
 hoc omnino probare non videtur: quia de re, quia
 magna est controversia, satis sit admonuisse lecto-
 rem. Idem.

45 Primum, ut ait Timaeus: Ὁ quo amicorum sunt,
 communia.] Quod Malchus in ejus vita confirmat ita
 scribens: κοινὰ μὲν τὰ τῶν φίλων εἶναι πᾶσι ἀνεφθί-
 μους, τῶν δὲ φίλων ἄλλοις ἰστέον. Idem.

λίαν, ἰσότηα. 46 καὶ αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ κατετί-
θεντο τὰς οὐσίας, εἰς ἓν ποιοῦμενοι. 47 πεντα-
τίαν τε ἠσυχάζον, μόνον τῶν λόγων κατακού-
οντες, καὶ οὐδέπω Πυθαγόρα ἐρώντες, εἰς ὃ δο-
κίμασθεῖν. τειντέυθεν δὲ ἐγγίνοντο τῆς οἰκίας αὐ-
τοῦ, καὶ τῆς εὐφραδίας μετείχον. 48 ἀπείχοντο δὲ
καὶ σοροῦ κυπρισίνης, διὰ τὸ τοῦ Διὸς σκῆ-
πτρον ἐντεῦθεν πεποιθήσθαι, ὡς Φησὶν Ἑρμῆπιππος
11 ἐν δευτέρῳ Περὶ Πυθαγόρου. * καὶ γὰρ καὶ σεμ-
νοπρεπέτατος λέγεται γενέσθαι. καὶ αὐτοῦ οἱ
μαθηταὶ δόξαν εἶχον περὶ αὐτοῦ, 49 ὡς εἴη Ἀπόλ-
λων ἐξ Ἰπερβορείων ἀφ' ἡγμῶνος. λέγεται δὲ 50 αὐ-
τοῦ ποτὲ παραγμυνωθέντος, τὸν μηρὸν ὀφθῆναι
χρυσοῦν. 51 καὶ ἔτι Νέσσοσ ὁ ποταμὸς διαβαίνον-
τα αὐτὸν προσαγορεύσαι, πολὺς ἦν ὁ Φάσκιον.

46 Αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ κατετίθεντο τὰς οὐσίας, εἰς ἓν ποιοῦμενοι.] Gellius lib. I. Omnes simul qui à Pythagora in eorumque similes discipulorum (malum discipulorum) recesserunt, quod quisque familia pecunieque habebat, in medium dabant: Et eorumque societas infernalis. Vide eundem de silentio Pythagorico, & Lucianum sicut præci. II. Casaub.

Sed et ipsius discipuli facultates in commune conferebant. De quibus Malchus loquens, ait, inquit, καὶ τὰς οὐσίας κοινὰς ἔθουτο. Idem A. Gellius libro I. cap. 9. in fine. Aldob.

47 Et toto quinquecentio quiescebant, sermone tantummodo audientes. Quo sane tempore ab audiendo alienum vocabantur, quemadmodum est apud A. Gellium libro I. cap. 9. in quo de ordine Pythagorice discipline verba faciens, statum silentii tempus Pythagoricis omnibus idem fuisse negat, sed pro cuiusque ingenio alios diucius, alios breviori temporis spatium tacuisse, non tamen quinquam minus, quam biennio. Lucianus tamen in dialogo supra citato, quinquecentium & ipse ait, Lacrtii sententiam confirmans, ejus verba sunt. Ἀγ. Φησὶ δὲ ἢ σπριμαί σε, τί με διδάσκει; Π. διδάσκω μὴ εἶδέν, ἀκούειν δὲ. Ἀγ. αὐτὸ ἀκούειν; Π. κληθάρων πρῶτον τῶν ψυχῶν ἐρημώμενοι, καὶ τὸ ἐπ' αὐτῆς ἔσοι ἐκκλῦσις; Ἀγ. καὶ δὲ ἡμέτερος ἢ κακὰ λέγειαι μὲ. τίς ἔ τρέπεις τῆς ἀναμνήσεως; Π. τὸ μὴ πρῶτον ἔσυχον μακρῶ, καὶ ὀφθαλμοῖ, καὶ ποτὶ ὄλον ἔτιον λαλιῶν μηδὲν. Aldob.

48 Utina si cypridis abstineamus, quod ex eo Jovis scriptum fuisse esset. Quod ego, quantum memoria repetere possum, nuncquam scriptum inventi. Nam de Apollinis eundem auctore scripto, est apud Homerum lib. I. Iliados, qui ejus sacerdotem Chrysem, cum exeretam Græcorum pro recuperanda filia supplicaret, auctorem habuisse scriptum commisitit. Quod si conjectura uti liceat, Jovis ego scriptum idcirco circulo factum putaverim, quod in Creta, que Jovi

que, æqualitatem. Ipsius quoque discipuli facultates omnes in unum deponabant, communefque faciebant. Quinquennium item totum silebant, solum quæ dicerentur audientes, ac donec probarentur nunquam Pythagoram videntes. Hinc jam ad domum ipsius, aspectumque admittebantur. Ablinebant autem à sepulcro cyprilino, quod inde scriptum Jovis factum esset, ut Hermippus ait in secundo de Pythagora. * Quin et venustillimæ formæ fuisse traditur, aded ut illum discipuli opinarentur Apollinem qui ex Hyperboreis venisset. Nudatum aliquando ejus femur aureum apparuisse fama est, Nessumque amnem, cum transiret eum appellavisse non defæere qui dicerent. Timæus

sacra est, maxime cypridis gignatur, & quidem sic, ut Plinius libro xvi. cap. 13. Cretam patriam harum arborum insulam appellat. Idem.

49 Οἱ οὖν Ἀπόλλων ἐξ Ἰπερβορίων ἀφ' ἡγμῶνος.] Elianus lib. II. cap. 26. Ἀριστοτέλης λέγει ὑπὸ τῶν Κρητιανῶν τὸν Πυθαγόρα Ἀπόλλωνα Ἰπερβορίου προσαγορεύσθαι. II. Casaub.

ut Apollinem ex hyperboreis ad se profectum putarent.] Deum quendam à cælo delapsum Pythagoram, ejus discipuli existimabant, quod & Malchus in ejus vita scribit, & alii multi, quos necesse non habeo nominare. Et quidem nullus est antiquorum philofophorum, de quo plura, & que admirabiliorum majorum faciant, literis tradita sint, quorum permulta diligenter collegit Cælius Rhod. libro xix. lect. antiq. cap. 7. opinio autem hæc, de qua Lærtius agit in hoc loco, ex eo fortasse originem habuisse videtur, quo d scriptum est apud Malchum in ejus vita his verbis: τὸ μὲν γὰρ ὅτι τὸν μηρὸν χρυσοῦ ἴδοντο. Ἀβάρη τῶν Ἰπερβορίων, ἰσάσαντι αὐτὸν Ἀπόλλωνα εἶναι τὸν ἐν Ἰπερβορίῳ, ὡς περὶ ἢ ἱερῶν ὁ Ἀβάρη, βιβλιοντα ὡς τούτο ἀληθεῖ τέρβλλεται. quod Elianus quoque confirmat libro II. cap. 26. ita scribens. Ἀριστοτέλης λέγει ὑπὸ τῶν Κρητιανῶν τὸν Πυθαγόρα Ἀπόλλωνα Ἰπερβορίου προσαγορεύσθαι. & paulo post. ἔθα καὶ τὸν μηρὸν ὀφθῆναι χρυσοῦ. & Lucianus eodem dialogo Pythagora emporitem ita loquentem inducit. καλὰς πάντα εἶδος καὶ ἰσομετρεῖ, ἀλλ' ἀπᾶνθι. καὶ γυμνὸν γὰρ εἰ ἴδον βουλήμα. ὃ ἱερόκλειος χρυσοῦσ αὐτῶ ὁ μηρὸς ἴσθι. εἰς οὐ βροτῶν εἶναι φάσκει. Aldob.

50 Αὐτοῦ ποτὲ παραγμυνωθέντος, τὸν μηρὸν ὀφθῆναι χρυσοῦν.] Elianus, ἔθα καὶ τὸν μηρὸν ὀφθῆναι χρυσοῦν τὸν Ἰπερβορίων. vide & Lucianum sicut præci. & Apollonii θαλασσία. II. Casaub.

51 Καὶ ἔτι Νέσσοσ ὁ ποταμὸς διαβαίνοντα αὐτὸν προσαγορεύσαι πολὺς ἦν ὁ φάσκιον.] Apollonius quoque

quoque in decimo historiarum ait, dixisse illum, Que cum viris habitarent, eas doctum nomina caesuris, κέραι ἐν νυμφῶν, et deinceps matres appellari. Hunc et geometriam perfectissimè, cum antea Mæris initia elementorum ejus invenisset, Anticlidem auctor est, in secundo de Alexandro. * Maximeque vacasse Pythagoram circa speciem ipsius, arithmetica; ac regulam, quæ ex una chorda est, reperisse. Ne metem quidem neglexit. Refert autem Apollodoros supputator, hecatomben illum immolasse, cum invenisset, trianguli quod ὀρθογώνιον appellant, subiectum recto angulo latus tantumdem valere, quantum quæ illum contineret. Et est epigramma sic se habens:

23 καὶ ὅτ' οὗ κατὰ Σάμοσ ποταμοῦ, διαβαίνον τὸν ἄλλοι. ἔκειτο Φησὶν μεγάλου ἐπὶ δὴρῶν, Πυθαγόρα χυφῆσ. Et hoc narrat Apollonius auctorem landans Aristotelem. Itaque emenda ex hoc loco Elianum, sic scribentem lib. II. cap. 26. λέγει ἢ καὶ ὁ αὐτὸς (sc. Aristoteles) ἐπὶ τοῦ τῶν Κρητῶν ποταμοῦ διαβαίνον προσηρέθη: καὶ πολλοὺσ Φησὶ ἀκούσαι τὸν πρῶτον αὐτῶν. Lege, ὑπὸ τῶ κατὰ Σάμοσ ποταμοῦ διαβαίνον. Idem.

Cum Nessum flumen transiret, ab eo appellatum fuisse.] Plinius Nessum appellat, non Nessum; ipsumque in Thracia Pangei montis radices ambire tradit. Malchus non Nessum, sed Caucastrum scribit his verbis. Καύκασοσ δὲ Ἰσθαμὸσ τὸν πολλοῦσ τῶν ἰσθμῶν διαβαίνοντὰ ποτῆ, πρῶτον. καὶ ὁ ποταμὸσ γυμνὸσ τὶ καὶ τραπὸ ἀπὸ φησὶν ἄνθρωποσ πρῶτον, χυφῆσ ἢ Πυθαγόρα. Sed ego Caucastrum montem novi, flumen hoc nomine nunquam legi. quare locum apud Malchum mendo cætere non puto, coque magis, quod Elianus libro II. Var. hist. cap. 26. eandem narrans rem, non Καύκασοσ, sed Ἰσθαμὸσ scribit, ex quo Καύκασοσ factum puto. Eliani verba sunt hæc. λέγει δὲ καὶ ὁ αὐτὸς, ὅτι ὑπὸ τῶν Κρητῶν ποταμῶν διαβαίνον προσηρέθη, καὶ πολλοὺσ Φησὶ ἀκούσαι πρῶτον τῶν. Sed ne hoc quidem nomine flumen vocari aliquod reperio. nisi quod Casium fluvium apud Joanicem Boccaam invicæ, eundem apud Plinium montem non fluvium. Aldob.

24 Hinc etiam geometriam abolvisse ait.] Quod si verum est, mirum videtur, Plinium libro VII. cap. 37. recententem eos, qui in Astrologia, Grammatica; & Geometria excellentes fuerunt, Archimedem Syracuseum, Ctesiphontem Gnossium, Philonem, Cæcilium, Dinocratem, inter eos qui Geometria præstantia floruerunt nominasse, de Pythagora nullam mentionem fecisse. Idem.

25 Cuius elementorum initia Mæris primus invenisset.] Plato tamen in fine Phædri, sub Socratis personâ, inventum hoc Deo cuidam Ægyptio tribuit, DIOGENIS LAËRTII.

Τίμαιοσ τε Φησὶν ἐν δεκάτῃ ἱστορίῳν, λέγον αὐτὸν τὰσ συνικοῦσασ ἀνδράσι. θεὸν ἔχειν οἰοῦματὰ, κέραι, νύμφαι, εἶτα μητέρας καλουμένασ. 52 τούτων καὶ γεωμετρίαν ἐπὶ πέρασ ἀγαγεῖν. 53 Μείριδοσ πρῶτον εὐροτὸσ τὰσ ἀρχὰσ τῶν στοιχείων αὐτῆσ, 54 ὡσ Φησὶν Ἀντικλιδοῦσ ἐν δευτέρῳ περὶ Ἀλεξάνδρου. * μάλιστα δὲ σχολάσασ τὸν Πυθαγόρα περὶ τὸ ἀριθμητικὸν εἶδοσ αὐτῆσ τῶν τε κανῶν τὸν ἐκ μιᾶσ χορδῆσ εὐρεῖν. 55 οὐκ ἠμέλησε δὲ οὐδὲ ἱατρικῆσ. 56 Φησὶ δὲ Ἀπολλοδώροσ ὁ λογιστικὸσ ἐκατέρωθεν ἑσσαι αὐτὸν, 57 εὐρόντα ἔτι τοῦ ὀρθογώνιου τριγώνου ἢ ὑποτένουσ πλεῦρα ἴσων δύναται τὰσ περιεχούσασ. καὶ ἔστιν ἐπίγραμμα, οὕτωσ ἔχον.

cui nomen fuerit, qui Thami regis Ægypti temporibus fuit, quem non solum Geometricam, sed Astroonomicam quoque ait invenisse. Mæritum autem hunc, de quo hic agitur, putaverim ego regem Ægypti fuisse, de quo est apud Herodotum in Euterpe, qui primus auro se regem & Vulcani vestibula adinvenit, & stagnum effudit, & pyramides excitavit altissimas. Idem.

24 Apud Anticlidem in secundo de Alexandro.] Anticlidem, ut opinor, Atheniensem dicit, de quo est apud Plinium libro VII. cap. 36. hujus libet peri Ἰσθαμὸσ à Suida & Athenæo agnoscitur. sed Athenæus præterea ἰσθαμῶν adjungit. Idem.

Ac regulam unius chorda invenisse.] Cujus rei argumentum illud est, quod ejus discipuli Pythagorici magnam huic discipline operam dabant, quod etiam scribit Elianus libro IX. Var. hist. cap. 21. Idem.

26 Φησὶ δὲ Ἀπολλώδοσοσ ὁ λογιστικὸσ ἐκατέρωθεν ἑσσαι αὐτὸν.] Eadem Apollodori verba referuntur ab Athenæo lib. X. Ἀπολλώδοσοσ δὲ ὁ ἀριθμητικὸσ καὶ ἑσσαι Φησὶ αὐτὸν ἐκατέρωθεν ἐπὶ τῶ ἰσθαμῶν, ὅτι τριγώνου ὀρθογώνιου ἢ τῶ ὀρθῶ γωνίῳ ὑποτένουσ ἴσων δύναται τὰσ περιεχούσασ. Plutarchus vero dicit, utrum facilliter Pythagoras ob inventum problema, περὶ τῶ ὑποτένουσ, ὡσ ἴσων δύναται τὰσ περιεχούσασ τῶ ὀρθῶ, an invento problemate, περὶ τῶ χροῖον τῶ παραβελῶ. Utrumque sane hoc fuisse Pythagora vel Pythagoreorum inventum, discere est ex Proclo lib. IV. ad primum Euclidis: qui Eudemum, & nobilem Peripateticum, hujus sententiæ auctorem laudat. II. Casaub.

27 Cum trianguli recto angulo præditi inferius Latini continentibus lateribus acquirantur invenisset, centum boves immolavisse.] Cicero in extremo III. de Nat. deorum; bovem tantummodo scribit, non centum boves; si modo eodem de invento loquitur, quod ego quidem puto. ita enim scribit: Quamquam Pythagoras cum in Geometria quædam nova invenisset. RIT

12 Ηνίκα Πυθαγόρης τὸ περικλῆεις εὐράτο γράμμα,

Κεῖν' ἐφ' ὅτω κλεινὴν ἤγαγε βουβουσίην. λέγεται δὲ καὶ πρῶτος κρέασιν ἀσκήσασαι ἀθλητάς. 59 καὶ πρῶτον γε Εὐρυμένην, (καθὰ Φησι φαβωρίνος ἐν τρίτῳ τῶν ἀπομνημονευμάτων τῶν πρότερον ἰσχυρῶς ξηραῖς καὶ τυραῖς ὑγροῖς, ἀλλὰ καὶ τυραῖς σωμασκούντων αὐτούς, καθάπερ ὁ αὐτὸς φαβωρίνος ἐν ὀγδόῃ παντοδαπῆς ἱστορίας

13 Φησίν. * οἱ δὲ, Πυθαγόραν ἀλείπτῃ τινά, τούτων σιτίσαι τὸν τρόπον, μὴ τούτων. 60 τούτων γὰρ καὶ τὸ Φοινεύειν ἀπαγορεύειν, μὴ ὅτι γε ἀπτεσθαι τῶν ζώων, κοινὸν δίκαιον ἦμῖν ἐχόντων ψυχῆς, καὶ τὸδε μὲν ἦν τὸ πρόσχημα. τὸ δ' ἀληθές, τῶν ἐμψύχων ἀπύγρευεν ἀπτεσθαι, συνασκάδων καὶ συνελθόντων εὐκολίαν βίου τοῦ ἀνθρώπου. ὥστε εὐπορίστους αὐτοὺς εἶναι τὰς τροφάς, ἄπυρα προσφερομένους, καὶ λιτὸν ὕδωρ πίνουσιν. ἐντεῦθεν γὰρ καὶ σώματος ὑγίαιαν, καὶ ψυχῆς ὀξύτητα περιγίνεσθαι. ἀμέλει καὶ βοῶνιν προσκυνῆσαι μόνον ἐν Δήλῳ τοῦ Ἀπόλλω-

Pythagoras quondam illis fecit nobile sacrum,

Inventa est illi linta quid coleriva. Fertur et primus athletas exercuisse carnis; primumque Eurymenem, (ut in tertio commentariorum ait Phavorinus) antea caricis, et mollibus caesicis, et tritico solitos corpora nutrire, ut ait idem Phavorinus in octavo Omnimodae historiae.

* Alii verò Pythagoram alium quendam, aliptem athletas ita solitum enutrire dicunt, non hunc. Quo enim pacto cum hic et necare vetuerit, fuisse licet gustare animalia, quae commune nobiscum jus habeant animae. et istud quidem pretendebatur. Nam revera animatis abstinere iustit, excois atque assuscificios mortales ad faciliorem vitam; ut cibos semper parabiles haberent, dum ea quae anima caret adsumunt, et aquam simpliciter biberent. Hinc et sanitatem corpori, et ingenii acumen promovit. Denique aram Delii tantum Apollini, non etiam hanc aram Apollinis in Delo insula fuisse scribant, quid Eustathio facias qui eam Ephesi collocat? Eius verba sunt haec ex octavo commentario in Iliad. ἀδεια γοῖσι καὶ Παρμῆνιδος ἔστι μεμνημένη, καὶ Εφρίους δὲ κεραινοῖς. An dicemus plures fuisse huiusmodi aras? an verum est potius lapsam esse memoria Eustathium? An denique tentari potest locum esse corruptum? Iudicet docti. Nam Eustathium quidem tanta diligentia virum, ignorasse corneam istam aram Delii Apollinis, nec fieri simile, neque id quicquam credet, qui legerit quae sunt ab eo scripta in istum versum Iliad. δ.

14 *set, missi bovem immolasse dicunt.* Malchus in vita Pythagorae bovem ipse quoque tradit. Cicero sententiam confirmans: sed hoc praeterea adjicit, bovem esse fatina, non verum fuisse: quod etiam verisimilius videtur, propterea, quod Pythagoras aram sanguine aspergere non solebat. Quocirca cum ab eo bovem immolatum Cicero scripsisset, adjecit et haec verba. *sed id quidem non credo, quoniam ille ne Apollini quidem Delio hostiam immolare voluit, ne aram sanguine aspergeret.* Causam autem immolandi Malchus eandem quam Laërtius narrat his verbis. ἰδουθῆτος δὲ περὶ στυαίνου ὡς φασὶ βοῦν εἰ ἀμειδίτητος, ἔξωθεν τοῦ ἀπομνημονεύου ἰσο δοξαμῆτος ταῖς περιχρῆσῆσι. Athenæus tamen Laërtii opinionem de centum bobus confirmat, et quidem allato in medium eodem disticho, sed mendose. nam pro οὐκα, quo modo scriptum est apud Laërtium, apud Athenæum legitur, ἰνίκα. quod quidem adverbium nullam eo loco sententiam habet. Athenæi verba sunt haec. Ἀπολλοδοροῦ δὲ ὁ ἀμειδίτητος καὶ ὁ ὅσως φησὶν αὐτὸν ἰκατάμβου (de Pythagora loquitur) ἐστὶ τῶν εὐρακῆων, ὅτι τρυγῶντο ἀπομνημονεύου ἢ τῶν ὀρέων γυναικῶν υποτίθεισιν ἰσο δοξαμῆταις περιχρῆσῆσι. Aldob.

15 *8 Hnīca* Superior editio habuit ἄνκα. quae fortasse lectio fuerit aptior, ubi quidem clauditur duobus hisce versibus istud epigramma, sicut et apud Athenæum; et in Anthol. quatuor adijciuntur. H. Steph. Hnīca Πυθαγόρης] Scripserant de hoc Epigrammate permutati eruditii viri; qui omnes in ea sunt sententia, ut putent Apollodorum Arithmeticum ejus esse au-

14 *storem: quod non puto. Sanè ex Plutarchi & Athenæi verbis id non sequitur necessario: & manifestò meam sententiam comprobant Diogenis verba: neque puto in veterum monumentis quicquam legi unde possit colligi, Apollodorum esse hujus epigrammatis auctorem. Sed quia Apollodorus id adscripserat, inde id descripserunt, Plutarchus, Athenæus, Laërtius. If. Casaub.*

15 *59 Et in his, primum Eurymenem, carnis pro cibo datus, exercuisse, cum antea caricis, calco molli, &c.]* Quod idem Malchus in ejus vita scribit his verbis. χρέος δὲ τινὰ αὐτῷ διατίθειν, Εὐρυμένους τοῦ Σαμίου ἀλλοτῶν ἰταμολίτου. ἔς τὴν Πυθαγόρου σφίσην καὶ τὸν σμικρὸν τὸ σῶμα ἂν, πολλὰ καὶ μεγάλα ἰκράτη καὶ ἰνίκα ἐλυπαίνετο. τῶν γὰρ ἀλλοτῶν ἀλλοτῶν κατὰ τὸν ἀρχαῖον ἐν τῷ τῶν καὶ ἰνίκα στυαμῆτων, αὐτὸς Πυθαγόρου πύθουμος, πρῶτος κρέας τετραγώνου ἰσθῆτος ἰδῆσαν τῶν ἡρώων, ἰσχυρὸν τῶν σώματι περιχρῆσῆσι. quibus accedit Plinii quoque auctoritas, qui libro XXI. cap. 7. cum de piris & tics loqueretur, ita scribit. corpus E vinei adjuvant: eo id ante athleta hoc cibo pascebantur. Pythagoras exercitator primus ad carnes eos transfudit. Aldob.

60 *Quippe hunc vel occidit vetuisse, tantum abest, ut animalia gustare vellet, communis nobiscum anima jure sociata.]* Quod quidem dogma in cum recte conveniebat, qui ἑστὶν ἐμψύχωνι poneret, animamque humanam varia animalium inducere genera putaret, quod Pythagorae uno omnium scripturam oie tribuitur. Idem.

14 *nis, genitoris, quae post Ceratinum est, adorare, quod frumentum, et hordeum, et placetas illi, absque usi ignis, imponere ex more soleant, caeterum nullam victimam; ut Aristoteles in Deliorum Re-publica testatur. * Primumque hunc fuisse ajunt, animam circulum necessitatis immutabilem aliis aliis illicari animalibus. Primum quoque Graecis mensuras et pondera invenisse, ut Arithoxenus musicus ait. Primum item vesperum atque luciferum, idem fidus dixisse, auctore Parmenide. Adde verò admirationi omnibus fuit, ut*

61 *Oī ὅστιν ὄπισθεν τοῦ Κεραινοῦ*] Intelligit aram corneam Apollinis, quae erat in insula Delo: de qua Callimachus in hymno, Δαίμονος μὲν κέραιον ἰδὲ λῆια, πῆρ δὲ βοῶνιν. Ἐν κέραιον κέραιον δὲ πῆρ ὀπίθ' ἄλλοτο τείχεος. Vide Hadriani Junii Animadversã. Ac quum uno ore omnes corneam hanc aram Apollinis in Delo insula fuisse scribant, quid Eustathio facias qui eam Ephesi collocat? Eius verba sunt haec ex octavo commentario in Iliad. ἀδεια γοῖσι καὶ Παρμῆνιδος ἔστι μεμνημένη, καὶ Εφρίους δὲ κεραινοῖς. An dicemus plures fuisse huiusmodi aras? an verum est potius lapsam esse memoria Eustathium? An denique tentari potest locum esse corruptum? Iudicet docti. Nam Eustathium quidem tanta diligentia virum, ignorasse corneam istam aram Delii Apollinis, nec fieri simile, neque id quicquam credet, qui legerit quae sunt ab eo scripta in istum versum Iliad. δ.

62 *Τὸ κέραιον ἐκ κεραιῶν ἰκατάμβου τέρφου.* If. Casaub. 63 *Atque etiam hunc primum ajunt, animam necessitatis circulum constantem, alia ex aliis animalibus inducere solent.]* Quod tamen, si Herodoto credimus, falsum est. Is enim in Euterpe Aegyptios primos hanc de anima sententiam tradidisse ait, quam tamen quidam Graecorum postea ut suam usurpavisse scribit: de his, qui ante se fuerunt Pythagoram hand obscure significans, ejus verba praetermittenda non fuerunt. σφίση δὲ καὶ τὸδε τὸ λέγειν Αἰγύπτου ἰσθῆτος, ὡς ἀβήρτων ψυχῶν ἀθανάτης ἰσθῆτος ὄψασας δὲ καταβήρτους, ἢ ἄλλο ζῶον αἰεὶ γινόμενον ἰσθῆτος. ἰσθῆτος δὲ περιλθὴ πᾶν τὸ χρεῖσται, καὶ βαλόνται, καὶ πῆρὰ, αὐτὴ δὲ ἀβήρτων σώμα γινόμενον ἰσθῆτος. ἰσθῆτος δὲ περιλθὴ πᾶν τὸ χρεῖσται, ἢ τρυγῶντο ἰσθῆτος. τῶν γὰρ λέγειν αἰεὶ αἰ ἰσθῆτος ἰσθῆτος, αἰ μὴ πῆρτων, αἰ δὲ ὄπισθεν, αἰ ἴσθῆτος ἰσθῆτος. τῶν ἰσθῆτος τὰ ὄπισθεν αἰ ἰσθῆτος. Microgynus tamen in apologia adversus Rutilium, Laërtii sententiam confirmat, & quidem utraque de re, hoc est, de anima immortalitate, & de ἑστὶν ἐμψύχωνι, ita scribens. *Et quia Pythagorica dogmata legisse me dixeram, audi, quid apud Graecos Pythagorae primus invenierit: immortales esse animas, & de aliis corpo-*

14 *nos τοῦ γενέτορος, ὅς ἔστιν ὄπισθεν τοῦ Κεραινοῦ, διὰ τὸ πυροῦς, καὶ κεραιῶν, καὶ τὰ πόπανα μόνον τίθεσθαι ἐπ' αὐτοῦ ἀνευ πυρὸς ἱερῶν δὲ μηδὲν, ὡς Φησὶν Ἀριστοτέλης ἐν Δηλίῳ πολιτεία. * πρῶτον τὴν Φασὶ τούτων ἀποφῆναι τὴν ψυχὴν κύκλον ἀνάγκης ἀμείβουσαν, ἄλλοτε ἄλλοις ἐνδύεσθαι ζώοις. 63 καὶ πρῶτον εἰς τοὺς Ἕλληνας μέτρα καὶ σταθμὰ εἰσηγήσασθαι, καθὰ Φησὶν Ἀριστότεζος ὁ μουσικός. 64 πρῶτον τε ἔσπερον καὶ φασφῆρον τὸν αὐτὸν εἰπεῖν, ὡς Φησὶ Παρμενίδης. 65 οὕτω δὲ ἐθαυμάσθη,*

61 *61 ὅστιν ὄπισθεν τοῦ Κεραινοῦ*] Intelligit aram corneam Apollinis, quae erat in insula Delo: de qua Callimachus in hymno, Δαίμονος μὲν κέραιον ἰδὲ λῆια, πῆρ δὲ βοῶνιν. Ἐν κέραιον κέραιον δὲ πῆρ ὀπίθ' ἄλλοτο τείχεος. Vide Hadriani Junii Animadversã. Ac quum uno ore omnes corneam hanc aram Apollinis in Delo insula fuisse scribant, quid Eustathio facias qui eam Ephesi collocat? Eius verba sunt haec ex octavo commentario in Iliad. ἀδεια γοῖσι καὶ Παρμῆνιδος ἔστι μεμνημένη, καὶ Εφρίους δὲ κεραινοῖς. An dicemus plures fuisse huiusmodi aras? an verum est potius lapsam esse memoria Eustathium? An denique tentari potest locum esse corruptum? Iudicet docti. Nam Eustathium quidem tanta diligentia virum, ignorasse corneam istam aram Delii Apollinis, nec fieri simile, neque id quicquam credet, qui legerit quae sunt ab eo scripta in istum versum Iliad. δ.

62 *Τὸ κέραιον ἐκ κεραιῶν ἰκατάμβου τέρφου.* If. Casaub. 63 *Atque etiam hunc primum ajunt, animam necessitatis circulum constantem, alia ex aliis animalibus inducere solent.]* Quod tamen, si Herodoto credimus, falsum est. Is enim in Euterpe Aegyptios primos hanc de anima sententiam tradidisse ait, quam tamen quidam Graecorum postea ut suam usurpavisse scribit: de his, qui ante se fuerunt Pythagoram hand obscure significans, ejus verba praetermittenda non fuerunt. σφίση δὲ καὶ τὸδε τὸ λέγειν Αἰγύπτου ἰσθῆτος, ὡς ἀβήρτων ψυχῶν ἀθανάτης ἰσθῆτος ὄψασας δὲ καταβήρτους, ἢ ἄλλο ζῶον αἰεὶ γινόμενον ἰσθῆτος. ἰσθῆτος δὲ περιλθὴ πᾶν τὸ χρεῖσται, καὶ βαλόνται, καὶ πῆρὰ, αὐτὴ δὲ ἀβήρτων σώμα γινόμενον ἰσθῆτος. ἰσθῆτος δὲ περιλθὴ πᾶν τὸ χρεῖσται, ἢ τρυγῶντο ἰσθῆτος. τῶν γὰρ λέγειν αἰεὶ αἰ ἰσθῆτος ἰσθῆτος, αἰ μὴ πῆρτων, αἰ δὲ ὄπισθεν, αἰ ἴσθῆτος ἰσθῆτος. τῶν ἰσθῆτος τὰ ὄπισθεν αἰ ἰσθῆτος. Microgynus tamen in apologia adversus Rutilium, Laërtii sententiam confirmat, & quidem utraque de re, hoc est, de anima immortalitate, & de ἑστὶν ἐμψύχωνι, ita scribens. *Et quia Pythagorica dogmata legisse me dixeram, audi, quid apud Graecos Pythagorae primus invenierit: immortales esse animas, & de aliis corpo-*

64 *Πρῶτον τὴν Φασὶ τούτων ἀποφῆναι τὴν ψυχὴν κύκλον ἀνάγκης ἀμείβουσαν, ἄλλοτε ἄλλοις ἐνδύεσθαι ζώοις.* Nam si hoc lectio vera esset, non est verisimile tanta vacordia futurum fuisse quoniam, ut hoc ipsum inventum Parmenidi tribueret. atqui diligentissimum virum Phavorinum ita sensitisse dicimus ex ipso Laërtio. Sic ille in Parmenide, καὶ ὁπῶν πρῶτος πεφωρημένος τὸν αὐτὸν εἶπαι Ἐσπερον καὶ φασφῆρον, ὡς φασὶ φαβωρίνος ἐν τῷ ἀπομνημονεύματι. αἰ δὲ Πυθαγόρας. Lege igitur, αἰ δὲ φασὶ Παρμενίδου. If. Casaub.

65 *Tanta autem admiratione est affectus.]* Nullam Philosophum aequae ac Pythagoram suspexit antiquitas. Itaque Romani, Samnitium bello, cum Apollo Pythius fortissimo Graecorum, & de μιν ἐμψύχωνι simulachra celebri loco dicari iussisset, Pythagorae & Alcibiadi in cornibus comiti itatus posuerunt, quem admodum scribit Plinius libro xxxiv. cap. 6. qui mi-

ὡς ἐτέλεγον τοὺς γινώμους αὐτοῦ, παντοίας θεοῦ Φωνάς. ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐν τῇ γραφῇ Φησι δι' ἑπτὰ καὶ διακοσίων ἐτένεξ' αὐτὸν παραγεγενησθαι ἐς ἀνδράποδος. τοιγάρ καὶ προσεκάρτερον αὐτῶ, 68 καὶ τῶν λόγων ἕνεκα προσήσαν καὶ Λευκαῖοι καὶ Πευκίται, Μεσάπιοι τε 69 καὶ Ῥωμαῖοι. 70 μέχρι δὲ Φιλαλάου οὐκ ἦν τι γινῶναι Πυθαγόρειον δογμα: οὗτος δὲ μόνος ἐξηγεγενησθαι τὰ διαβήτητα τρία βιβλία, ἃ Πλάτων ἐπέστειλεν ἑκατὸν μισθῶν εὐνηθήναι. 71 τῶν τε ἑξακοσίων οὐκ ἐλάττους 72 ἐπὶ τὴν νυκτερινὴν ἀκράσιν ἀπήγγων αὐτοῦ καὶ εἰ τινες ἀξιώθειεν αὐτὸν θεώσασθαι, ἔγραφον πρὸς τοὺς οἰκείους, ὡς μεγάλου τιμῆς

ratur patres illos Pythagoram Socrati prætulisse, quem ad eodem Deo omnium hominum sapientissimum appellatum esse scirent. Cicero certe multis locis testatur, Pythagoram summe sapientem visum esse omnibus, quos ego, quia nota res est, non tam omitto, quam præsumo. Idem.

68 Ἐτετέλεγον τοὺς γινώμους αὐτοῦ παντοίας Θεοῦ Φωνάς. Deest hic aliquid: quod dissimulavit Ambrosius. If. Casaub.

69 Ἐτετέλεγον τοὺς γινώμους αὐτοῦ παντοίας Θεοῦ Φωνάς. Aliquid hic desse, conjiciebat vir doctissimus. Certè, versiones adeo ridiculæ, ut non omnino veritatis, fatius multo fuerit. Rittershusii, viri doctissimi coniecit, pro τοὺς γινώμους, τῶν γινώμους τερποντικῆς, optimum sensum patit nec à vulgaræ lectione valde remota. Lectori, per me liceat, persuadeat. Scripsit tamen, opinor ego, Lærtius: κατὰ ἔλατος τοὺς γινώμους αὐτοῦ περιμεινῶς, θεοῦ Φωνάς. Παντοίας ἰλλῶ, hic importunum mihi videtur. Nam θεοῦ Φωνάς, simpliciter dicebant, sine adjuncto; ut Act. Apost. cap. xii. ὕ. 22. θεοῦ Φωνάς, καὶ αὐτὸ ἀνέλεστο. Vox περιμεινῶς, compendio scripta fuerat scilicet, quam cum scriba imperitus non assueveretur, παντοίας adjectivum, πρὸ Φωνάς affinxit. Postea ὁσὶς ἐν τοῖς, cum desset substantivum, cui γινώμους adjectivum responderet, necessitati mutarunt. Sensus igitur, ex vera lectione, fuerit hic: In tanta illum admiratione fuisse, ut illustriora ejus dicta (vel famosiores sententiae) pro effatis divinis, vel oraculis, haberentur. Mer. Casaub.

70 Scripsit jam se annuum scripta ducentas et inscripsit ad homines perνεύσσει. Quod ille de seipso quidem conjecit multis ostendebat, de aliis autem, cum ad eorum memoriam anteaquam vitam revocabat, quam, antequam corpus ipsum induceret, multo antè vixissent. Ergo, cum se Euphorbum Panthoi filium olim fuisse affirmaret, Ciceroi verus illos, quibus cum à Menelao occidit scribit, frequenter habebat in ore atque etiam ad lyram canebat,

dicta ejus familiares dicerent, *Doi omnium voces*. Ipse quoque scribens ait, per ducentos et septem annos ex inferis se apud homines adfuisse. Itaque cum illo perdurabant, atque adibat illum studiorum causa et Lucani, et Picientis, Melapiique et Romani. * Erat autem ignotum Pythagoricum dogma usque ad Philolai tempora. Hic enim solus tres libros illos praeciaros evulgavit, quos Plato centum minis sibi emi per literas oravit. Neque verò pauciores sexcentis erant qui noctu ad illum audiendum confluxerant. Ac si qui praesentia illius frui miserissent, scribebant suis, tanquam magorum quiddam ac præ-

Ὅσος δὲ τριῶν ἔτος ἀπὸ ἱερῶν ἐλάσει, Χρῆσι ἐν οἰκίῳ, ἢ ἄλλῃ ἀναβιβραχθῆναι ὄψω Καλῶν τολυμῶν, καὶ δὲ τι πικρῶν ὀδονῶν Πικρῶν ἀνίμων, καὶ τι βροχῶν ἀπὸ λιγνῶν. Ἐλάσει δ' ἑξακοσίων ἀνίμων συν δαίδαλαι πολλά Βόθρου τ' ἑξήντην, καὶ ἑξήντην ἑπὶ γυνῶν. Τίσιον πάθος οὖν, ἐν μισθῶν Εὐφροῦς Αἰγυπτῶν Μανίλων, ἐπὶ κτῆσι τοῦχοι τούτου. Aldob.

68 Ad eum, doctrina studis, Lucani, Picientis, Messariis, ac Romani consuebant. Quod idem totidem fere verbis scribit Malchus, προσάλλου δὲ, inquit, αὐτῶ, ὡς Φησι Ἀριστοτέλης, καὶ Λευκαῖοι, καὶ μεσάπιοι, καὶ πικρῶν, καὶ Ῥωμαῖοι. Idem.

69 Καὶ Ῥωμαῖοι. Vide Livium lib. I. If. Casaub.

70 Sed ad Philolai usque, nullum cognoscere Pythagoricum dogma licebat. Alienis scilicet, nam discipulis licebat. Cicero libro I. de Nat. deorum, neque in me celat, ut Pythagoras solebat alienis. Sed & alioqui Pythagoreorum mos fuit, ut precepta quaedam occultis traderent. Quod positum est ab eodem Cicero in proximo, 17. Tusc. De Philolao autem Lærtius hoc eodem libro, in ejus vita copiosius agit, quò nos referemus, Aldob.

71 Ad eius νυκτερινῶν ἀκράσεων. Eas fortasse significat, de quibus est etiam apud Malchum his verbis. ἰεροσάφεια δ' ἐν τῶν ἰσίων, κατασκευαστῆς ἐν τῇ παρῆνι δὲκακαλίῳ, τὸ Πυθαγόρου καλοῦμενον, ἐνικαὶ τὸν ἡμετέριον, ἐν δ' ὀφθαλμοῦν πρὸς τὸν κοινὸν οὐρανὸν δουλεύοντα. ἴθω δὲ τῶν πάλαι ἀνθρώπων οἰκίῳ τῆς ἰουδοῦ φιλοσοφίας παρῆσαν, ἐν τούτῳ τὰ πάλαι τῆς ἡμετέρας καὶ τῶν νεκρῶν διατριβῶν συνουσία ἐλάγει τῶν ἰσίων. Idem.

72 Non minus, quam sexcenti consuebant. Malchus certe in ejus vita, Nicomachum scriptum reliquisse tradit, Pythagoram, postquam in Italiam venisset, unica ἀκράσει πλιν quam duo millia discipulorum ad se alexisset. sed ad nocturnas audiciones pauciores admittentur. Idem.

elaram adepti essent. Enimverò Metapontini illius domum, *Cereris delubrum vocabant*; vicinque *sacratum Musis*, ut Phavorinus in Omnimodis historis tradit. Sed et alii Pythagorè dicebant, *non esse omnibus pandenda omnia*, ut Aristoxenus ait, 16 in X. Nomoium eruditivorum. * Ubi et Xenophilum Pythagoricum interrogatum, *Quo pacto optime filium erudires*, dixisse ait, *Si bonis legibus te esse civitatis civis fieret*. Quin et passim per Italiam non paucos reddidit bonos et fortes viros. Zalecum inter ceteros et Charondam legumilatores. Erat præterea conciliandæ amicitiae in primis idoneus. Ac si quem didicisset symbolis suis communicasse, eum continuo socium, amicumque conficebat. * Erant autem ista illius symbola. *Ignem gradis non*

τετυχηκότες. 73 Μεταποντινοὶ γε μὴν τὸν μὲν οἰκίαν αὐτοῦ, Δήμητρος ἱερὸν ἐκάλουον τὸν στενωπὸν δὲ, μουσεῖον, ὡς Φησι Φαβαρίωνος ἐν πανταδαπαῖς ἱστορίαις. ἔλεγόν τε καὶ οἱ ἄλλοι Πυθαγόρειοι, 74 μὴ εἶναι πρὸς πάντας πάντα ἴσητα, ὡς Φησιν Ἀριστοτέλης ἐν δεκάτῃ παιδευτικῶν νῶμων * ἔνθα καὶ 75 Ζενόφιλον τὸν Πυθαγορικόν, ἐρωτῆ 16 βήντα, πῶς ἂν μάλιστα τὸν υἱὸν παιδεύσειεν, εἰπεῖν, εἰ πόλεως εὐνομιμένης γενηθείη. ἄλλους τε πολλοὺς κατὰ τὴν ἰταλίαν ἀπεργάσασθαι καλοὺς τε καὶ ἀγαθοὺς ἀνδρας. 76 ἀτὰρ καὶ Ζάλευκον καὶ Χαρονδάν τοὺς νομοθέτας. ἰκανὸς τε γὰρ ἦν Φιλίας ἐργάτης τὰ τε ἄλλα, καὶ εἰ τινα πύθοιο τῶν συμβόλων αὐτοῦ κευκαωνηκίται, εὐθύς τε προσηαιρέζετο, καὶ Φίλον κατασκευάζει. * 77 ἦν δὲ αὐτῶ τὰ σύμβολα, τάδε. 78 Πῦρ μα-

73 Μεταποντινοὶ γε μὴν τὸν οἰκίαν αὐτοῦ Δήμητρος ἱερὸν ἐκάλουον. Huc referendum censo quod Justinus scribit, et si paullo aliter. Pythagorai quom amos xx. Crotone egisset, Metapontium migrasset, ibique decessisset: eius tanta admiratio fuit, ut ex domo eius templum facerent, et inque pro deo colerent. If. Casaub.

Metapontium quidem illius domum Cereris templum, asserunt veteri inscriptione vocabant. Quod idem totidem fere verbis scribit Malchus, nisi quod Timaeum citat auctorem, Lærtius Phavorinum, quodque ille de Metapontio, hoc Malchus de Crotone ait his verbis. Τίσιον δὲ ἱστορεῖ τὸν οἰκίαν Δήμητρος ἱερὸν ποιεῖσαι τοὺς Κροτωνιαῖους, τὸ δὲ στενωπὸν καλεῖν μουσεῖον. Aldob.

74 Μὴ εἶναι πρὸς πάντας πάντα ἴσητα. Maximè ea quæ ad deos pertinent: quos fuisse λόγους ἀσφῆτους Pythagorèis, ait Proclus in Platonem. If. Casaub.

75 Xenophilum Pythagoreum. Quem ego eundem & musicum esse existimo, illum, quem Plinius libro 11. cap. 50. quingue & centum annis sine ullo corporis incommodo vixisse scribit, quod eo magis adducor ut credam, quia video Ælium II. libro de animalibus cap. 11. eum uno cum Aristoxeno & Philoxeno, qui non minus musici, quam philosophi fuerunt, numerare: quos etiam utroque video à Lærtio in vita Pythagoræ testes sæpe citari. Aldob.

76 Inter quos Zalecum, & Charondam legumilatores. Quorum primus Locrentis fuit, alter Caranens, uterque patriam suam legibus optimis instituit: Charondas etiam Rhegionum civitatem. Ælianus libro tertio variarum historiarum capitulo 17. Aristoteles politicoium. Idem.

77 ἦν δὲ αὐτῶ τὰ σύμβολα τάδε. Malim te reddi, non enim omnia refert Pythagorica symbola: sed pauca tantum, ex illis ὅσοι γινώμεται χρῆσι. De iis multa mihi scripserit: ad quos lectorem rejicimus: im-

mis ad Liliam Gyraldum, virum folide doctum, & in scribendo accuratum. If. Casaub.

Symbola vero ei hæc erant, usque ad, quod autem. De Pythagoræ symbolis frequenter et apud veteres scriptores mentio. Plutarchus in extremo libri septi patet ἀγαθῶς pleræque affect, quæ hoc etiam loco apud Lærtium leguntur, nonnulla etiam, quæ aut ignoravit, aut prætermissit Lærtius, quorum tamen omnium interpretationem adjicit. Hæc autem Athenæus libro x. æmignata appellat, auctore Demetrio Byzantio, in tertio de poetis, ex quibus ipse quoque ut Plutarchus quædam à se allata interpretatur: quædam vero aliter: ac Lærtius assert: de quibus omnibus dicemus suo loco. S. Hieronymus testatur in apologia adversus Rufinum, Aristotelem in suis libris hæc Pythagoræ symbola diligentissime persequitur esse, quorum & ipse nonnulla ponit, eaque interpretatur. Symbolis autem ideo Pythagoras utebatur, quia, ut ait Malchus in ejus vita, quædam διερρηκῶς, quædam εὐμβολικῶς docere solebat, hoc est, quædam apertius, quædam obscurius. Utriusque autem generis præcepta, sive monita apud Malchum, atque apud S. Hieronymum in eadem apologia adversus Rufinum leguntur. Manifesta præcipiebant hæc. πρὶ μὲν τοῦ θείου, καὶ δαιμονίου, καὶ ἁνθρώπου γίνεσθαι εὐφρανῆσαι, καὶ ἀγαθὸν ἔχειν διδόναι, γουσιῶν δὲ καὶ ἐυεργετικῶν εὐνοῶν, νέμειν δὲ πειθεσθαι, προσηκόντων δὲ καὶ ἐκ παρρηγοῦ τῶν θεῶν, ἀλλ' οἰκοῦν ἐπὶ τοῖς ἀμύμητοις. & illa alia, quæ χριστῶ παραγγέλια S. Hieronymus in ultima apologia contra Rufinum appellat. φιλοκρίων παντάπασι καὶ ἰκοσπίων ὀσθίνων μὴ τὸ σάματος, ἀπειθῶν δὲ τῶν ψυχῶν, ἀκαλοῦν δὲ τῶν γυμνασίων, ἐπῶν δὲ τῶν πόλεων, τῶν δὲ διαφροσίνων ἀπὸ τῆς εἰσίας, καὶ κατὰ ἀπὸ πάντων τῶ ἀκαρτίων. & reliqua multa ejusdem generis, quæ breviter causa prætermitto. Obscurius vero præcipiebant symboli utens

